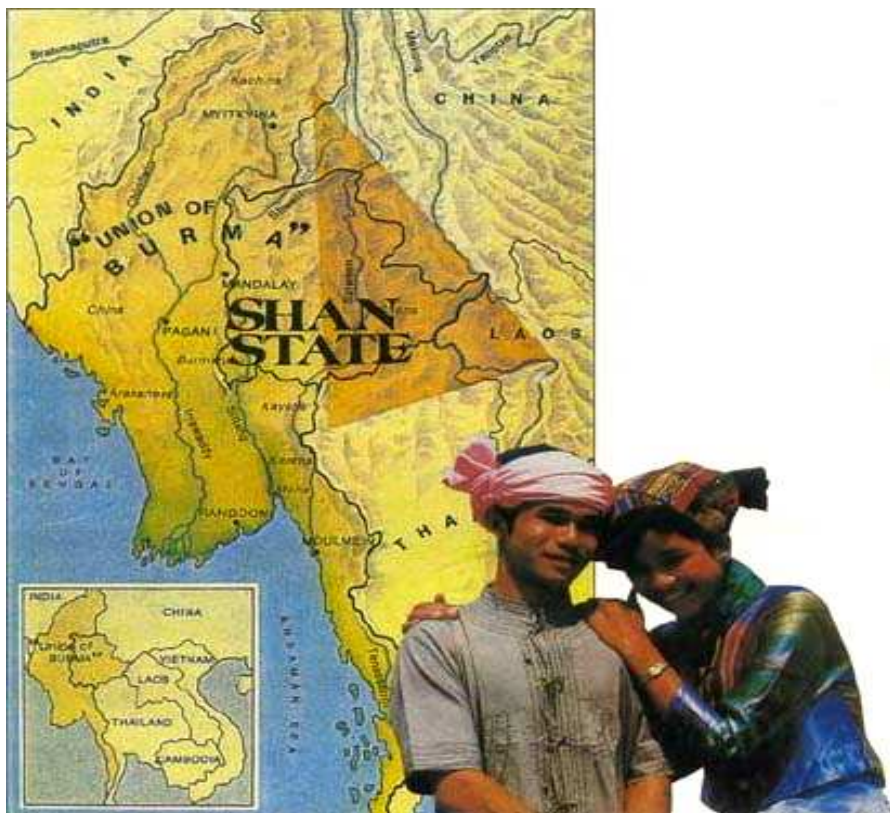

ငဝ်းလံးလွင်းတင်းလိုင်းတံး

ပိုတ်၊ငါင်္ဂုဂ်၊ခခဏာပုမ်၊သိုဂ်၊ပိုခင်းသမ်၊စီင်၊ခမ်း

THE SHAN CASE

ငဝ်းလံးလွင်းတင်းလိင်းတံး

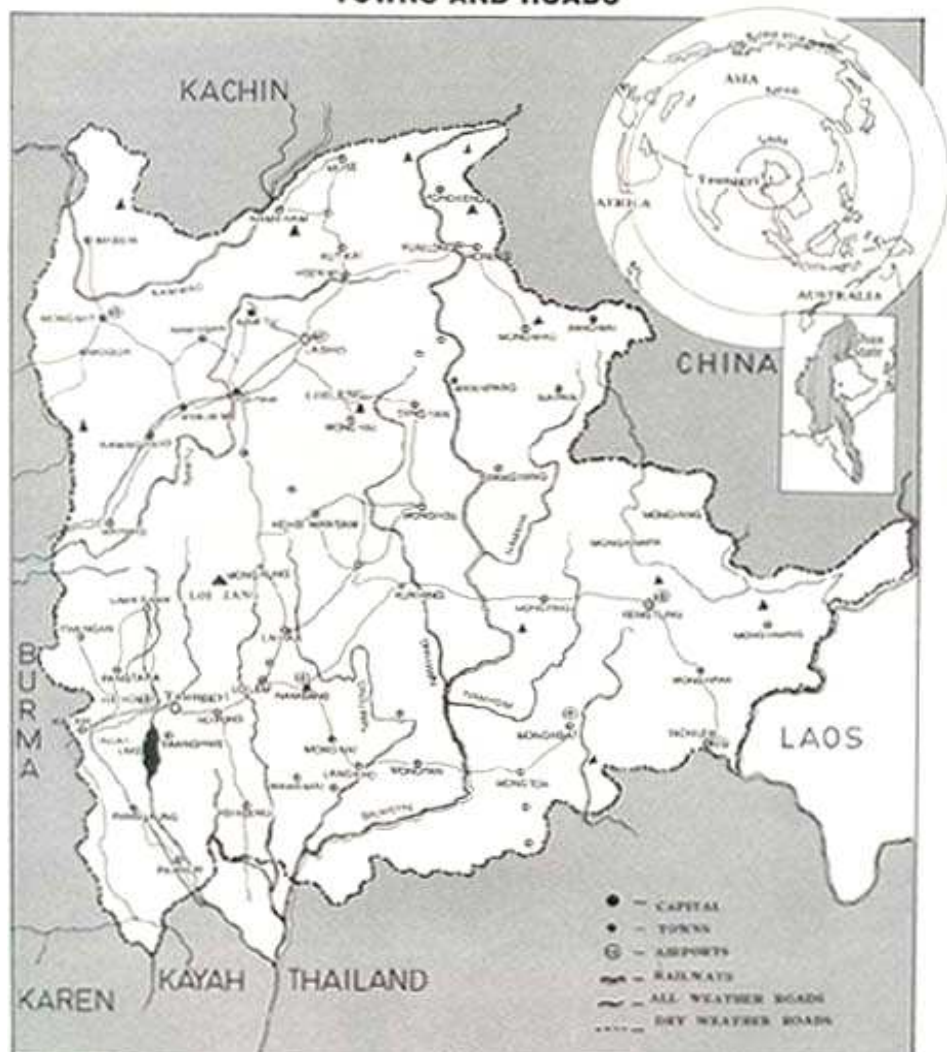
ROOTING OUT THE MYTH

ပိုတ်,ငါင်,ဂုလ်,ခခကပုမ်,သိုက်,ပိုခင်းသမ်ဂိုင်,ခမ်း

OF

THE GOLDEN TRIANGLE

SHAN STATE TOWNS AND ROADS

ဂူဆီးဂေ့.ဆိုင်ဆီး. ပေးဝးလှိုင်.လတ်းဝါဆီးမိုင်းစွင်မဆီး
 ကမ်,မီးလွင်းထာင်,ရှာင်,တိပ်းတတ်း ပုဆီးယိုင်းမံမိုင်းဆး; လွမ်းလူဏ်း
 လွင်းသုဆီး,လံးတိပ်းတတ်းရှင်းစေ (SELF-DETERMINATION) ဆဆီး.လိုင်
 — မဆီးကမ်,လာင်,လွတ်းလိပ်းလံး; စလး; တာင်းစတ်းလုံလုမ်းဂမ်,ဗှာ, UN
 (UNITED NATIONS) တွမ်းတု,ယုဂ်.ယွင်းရှပ်.ရှင်းပဆ်
 လွင်းဂွမ်းစေပုဆီးဝါဆီးမိုင်း ကိဂ်,လှိုင်.စိုင်းဂူဆီး ကဆ်လံးတုဂ်းပိဆ်စီးစး; ပးတုး
 “စူဂ်,လုဂ်,ဆီး,” ပိုဆီးယု,ဆဆီး.ဂေ့; ပိဆ်ဂ်းပိုဆ်.တာင်းစတ်းလုံ
 တု,သုဆီး,လံးဂူဆီးယပ်.။

OPI/493
 လုမ်းပိုဆ်ဗေင်,
 လုမ်းဂမ်,ဗှာ, United Nations
 ကိတ်,ကွက်,ပိုဆ်ဗေ;

UNITED

NATIONS

ရှမ်းဆမ်း

တွန်းတု၊ပပ်.မံဆိုင်

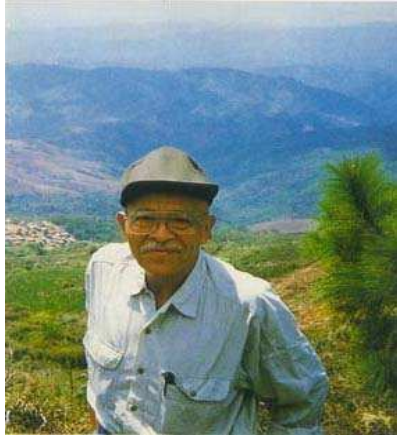
ဆင်,ရှိုပ်ရှမ်းဆုံးဂမ်,ဖှု,ရှမ်းဖှု.ပေးတေရှု.လင်းလိုင်းတံးဆံသေ
ဆုံးဂုးကဆံတံးလံးစတံးလို ဂှိတ်းသင်းမး ကိတ်းကီးလိုင်းဆမ်. ပပ်.ဇိုဆမ်ဆံ.ဂေး
စပ်းပးကဆံဆိုင်ယူ,။ စးရှပ်းမုင်းမွင်းယို,ဆမ်ဝး တီ,ကေး,သုတ်းမဆ်း
ပပ်.ကွဆ်,ဇိုဆမ်ဆံ. တေလွံးစးလိတ်းပမ်လွင်းကဆံပိုဆ်းရှမ်းဇိတ်းထင်,ပိုင်း
ကမ်,ရှမ်းလီဆိုင်တံးစလး လိုင်းတံးရှပ်းဆမ်. ဂမ်,ဖှုင်းယူ,ယပ်.။

စုဆ်ဂျူ,ကူး [ရှပ်ပပ်း]

ဂပ်.ငပ်းသုဆ်,လံးရှမ်း [လိုင်းတံး]

DECEMBER 1, 1992

ဂၢမ်းဆမ်း

တွန်းတု၊ ဗိုလ်ချုပ်လိမ့် ခိုခင်း

ပပ်.ဆိုင်၊ ကဆံ့ဂပ်.ငပ်းသုဆ်းလံးဂူဆ်း[လိုင်တံး] လံးပိုဆ်းကွဂ်၊
 မိုဝ်းပီပူဆ်းမးဆဆ်.ဆင်၊ဂိုဝ် ပေးတေခိုတံးယာမ်း
 ‘ပင်ဂုမ်ဂူဆ်းတိုဝ်းတတံးတြးမိုဝ်းမာဆ်း’ (INTERNATIONAL TRIBUNAL ON
 BURMA) ကဆ်းတိုတံးတီး မိုဝ်းဂွဂ်၊ မိုဝ်းထံး၊ မိုဝ်းဝမ်းထီ 9-10 DECEMBER, 1992
 ဆဆ်.ခလးရှာင်းရှိုဆ်းရှပ်းဆ်းတံးဝံးဝံးစတ.စတ.သေ ကိတ်၊ကွဂ်၊မး။
 ပုဆ်းတု၊ပပ်.လိမ့်.ခိုဆ်းဗိုလ်ချုပ်.ဆိုင်ဆဆ်.သေ
 လံးစတံးလုံမူဆ်း.ခမးခမးစွာဂ်းရှိုလီတွန်းမးထီင်းယူ.ယပ်.။
 မုင်းမွင်းဝးဗုဒ္ဓကဆ်းလိဂ်းစပ်တေပဆ်းယာမ်းလူ ကဆ်းသေ ရှာဆ်.လုံယူ။
 ပေးမီးစေးထတံးသင်၊ စေးထာမ် ကမ်၊ဆဆ် စေးခဆ်.ဆဆ် (ပဆ်းကရူမ်၊)
 လိုင်ဂပ်းသိုဝ်းသုင်၊မးလူးတီးရှိုင်းလိဂ်း (ADDRESS) ပးတံးဆ်.သေဂမ်း။
 ဂပ်.ငပ်းသုဆ်းလံးဂူဆ်းလိုင်တံး(SHRE)
 P.O.BOX 41
 ခမးရှိုင်းသုဆ်း 58000 လိုင်ထံး

N.B. တီးယူမ့်၊ P.O Box 201,ဗေဂျ.သိုင်ဂ်းမံ, 50200 လိုင်ထံး

သမ်လီင်,စမ်း

ဆံ့.ပီဆံ့သမ်လီင်,စမ်းကဆံ့ဂူဆံးလ,မိုင်း (ဖူးစိုဆံးလွင်းတွင်းတံး)
(TOURISTS)စပ်ဂမ်းဆမ်ဂူ.ရှမ်း၊ ကဆံ့လီမင်လုံဆံ့.
ဂူဆံးမီးတင်းဂူ.ဖူးရှိုတ်းကွက်,မံမီးစပ် ဂမ်းဖွင်းဂေးဂူ.ရှမ်းဝုးဆင်,ဆဆံဆဆံ.ယဝ်။
ဗွဲဂေး
ကမ်း,ဖုဂ်,ယုးဖွဲဆံး,တီးဆဆံး၊တင်းကဆံ့ပိုဆံးဂံ.ပိုဆံးဖောင်,လာတ်းကွက်,စပ်,လိုင်းဆဆံး.
ပိဆံးဖိုဆံး သမ်ဆံးစပ်းဂဆံဝံ။ သူဆံယုးဖွဲဆံး,စတ.ဂျု,မီးဆးတင်းတူဂ်း လေးတင်းရွင်,
ဆွဲဆးလိဆံကဆံရွင်.ဝုး လိုင်းတံး (SHAN STATE)။ ရှိုတ်းရှိုပ်လေး ဂူဆံးတီးဆဆံး
သမ်.ပေးလံးဖုဂ်,ယုးဖွဲဆံး,ကဆံဝုးဆဆံ. ပပ်.ဖိုဆံ
ဆံ.တေတေ.တံ,မံးလာတ်းဆယု,ယဝ်။

ပိုတ်,ငါင်းဂုဏ်.ဆဆံပုမ်,သိုက်းပိုဆံးသမ်လီင်,စမ်း
လိုင်းတံး

လှိုင်တီးလေး

မိုင်းကေးသျှိုင်းဂိုမ်းဂွမ်းမခင်း

GULF OF SIAM
อ่าวไทย

ဗှာင်ၵၢင်းမိုင်း

တီးတင်းသင်း။ ။မီးဆွဲဝူင်းဂၢင် 19ၵွင်, တေ, 24ၵွင်, ခလး 96ၵွက်, တေ, 101 ၵွက်,။ တၢင်းဂၢင်းမီးမွက် 64,000လွက်းသီ,ဆးလက်း (မံး)။ ဆးတၢင်းၵွင်, မီးမိုင်းခစ, ဆးတၢင်းၵွက်,မီးမိုင်းလၢင်းဆးတၢင်းလၢဆးမီးမိုင်းထံး,မိုင်းယၢင်းလီင်ခလး, ဆးတၢင်းတူက်းမီးမိုင်းမၢဆး။

ဆးလိခ်။ ။ခမးဆမ်.ယၢင်းလိုင်ပိုဆး ဆးဂုခ်လူင်ကေးသိုဝ်း ခးဆိုင်; ကခ်လုက်.ဆးတၢင်းၵွင်, လံလတ်းဖျၢဂၢင်လူင်းလူဆးတင်းလၢဆးဆမ်. ပီခ်ဆမ်.မိုင်းယၢင်း။တၢင်းသုင်ဆးလိခ်ဖေတ်.ဖေင်,သုင်လိုင်ဖေင်ပၢင်,လံ, 2000ပေ,။ လိက်လွံသုင်သုတ်းပီခ်လွံလီင်းတၢင်းသုင်မီး 8,777 ပေ,။ မီးထုင်.ပိုင်းယွဲ,ဂၢင်းတင်းဆမ်မီးထိုဆး,ပု,မံ.သတ်.ဆးစပ်.စိုဝးလွမ်းတူဆး သခ်လွံလူင် ကိတ်,ဂုခ်တင်းဆမ်ခလးပီခ်ကခ်ယက်.ယီင်းမုင်သု,ခတ. ခတ.။

ဝိုင်းလူင်။ ။တွင်ဂီး

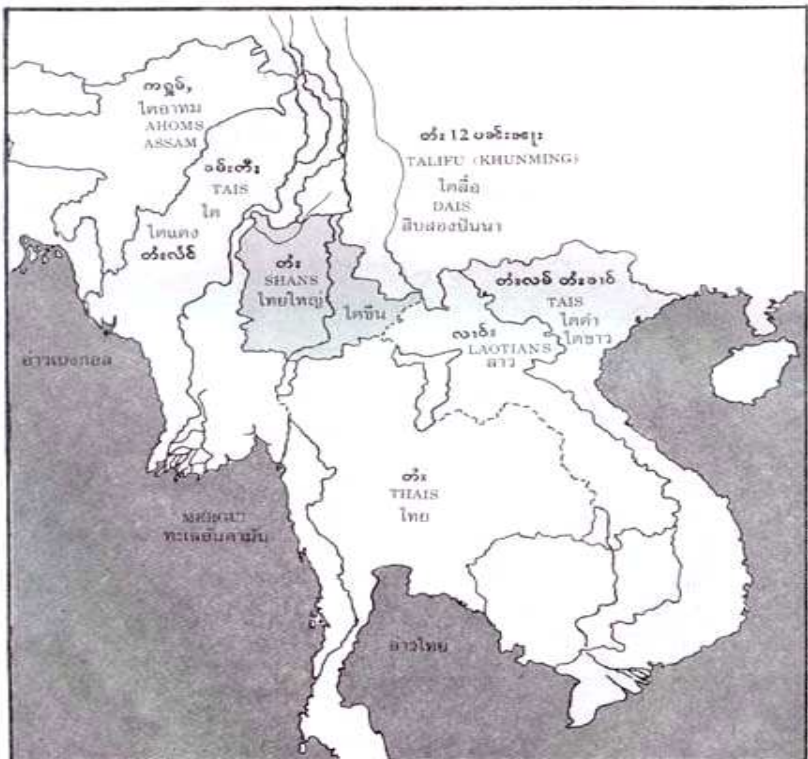
ရှင်ဂုခ်။ ။မီးမွက် 8 ထိုင် 10 လၢဆး,။ ဂမ်းဆမ်ပီခ်တံး ကခ်ပီခ်လိုင်.ရှိုင်းလီင်ဂခ်တင်းထံး ခလးလၢင်း။ လိုင်ဆမ်.ရှမ်းပုးတင်း တၢင်,လၢင်းရှိုင်းထိုင်တင်းဆမ် မိုခ်ဆင်,ပကူင်း, ပလွင်း ကိတ်,ဝု.ကခ်ပီခ် “လိုင်.သံမုခ်ခမး” ခလးစၢင်ကးစးတင်းလးရှု,ကခ်ပီခ် “လိုင်.သံထီ.ပိတ်,ထုင်,-ပိုင်းမိခ်” လိုင်ဆး.ယၢင်း။

ပံးမၢင်းမီး။ ။ပိုင်လူင်ပီခ်ဂၢခ်ဖုတ်းသွမ်း ကခ်ဂုခ်,လွမ်းတူင်ဂပ်,။ စူးစွင်ဂးယွဲ,ဆးလိခ်လိုင်,မၢင်းခလး မီးပု,မံ.ယွဲ,ဆမ်ခတ.ခတ.။ စွမ်,ဆမ်.မခ်လိခ်ဂေးလီ။ သင်လၢမ်းဝုး ငင်းလံးဂၢခ်မိုင်းဂေးလီသေ ဝၢမ်းမိုင်းဂေးဂတ်းယီခ်လိုင်တု,မိုင်းတံးတေကမ်,ပီခ်မိုင်း မၢင်းမီး၊ ကခ်ဂၢခ်ပံးမၢင်းမီး တူင်.ဆိုင်ခိုခ်ယွဲ,လိုင်ပိုခ် မိုင်းဆိုင်ဆးလီင်,လၢမ်းဝခ်းၵွက်, ကေးသိုဝ်း မးလံးကခ်ဝုးဆမ်.ကမ်,မီးတၢင်းမခ်း။

တံးလးဂိုဝ်းသံး၁၄, နိုဝ်းစပ်ဆွဲးကေးသိုဝ်း

တံးကူမ်, တံးလူင် တံး (တံးလိုင် တံးလမ် တံးစပ် တံးလိုဝ်, တံးစိုဆ်)တံး၁၂ ပဆိးဆး လာဝ်း လးထံး ပိဆိမိုဆ် ပီးဆွင်ဂဆ်

THE SHANS AND THEIR COUSINS IN ASIA SHANS, TAIS, DAIS, THAIS, LAOTIANS AND TAI AHOMS ARE CLOSE COUSINS

ရှေးဦးစွာလေးစား

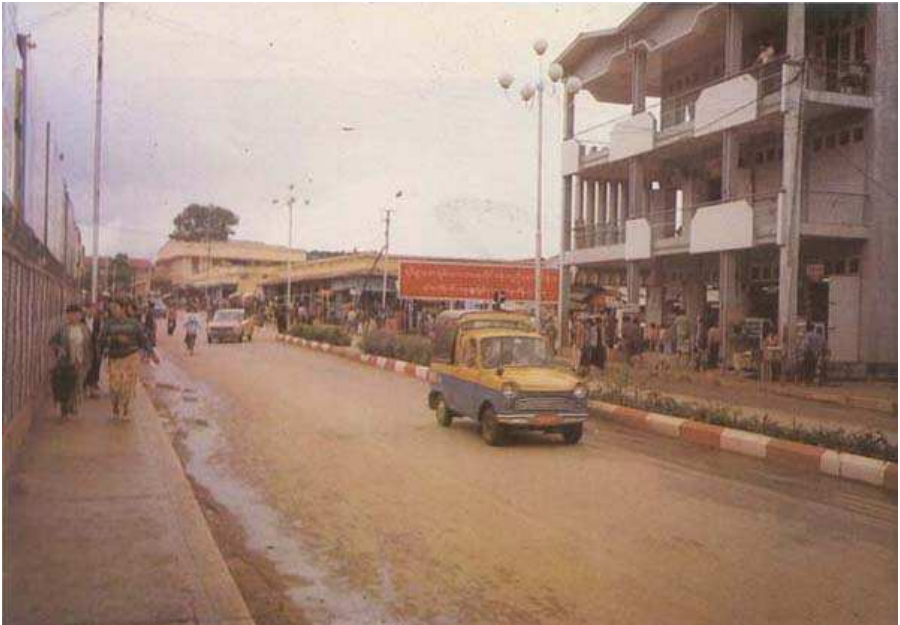

တွင်္ဂါး

သူဏ်,ယူဝ်(SIR GEORGE SCOTT) စတ,တင်းမးကွမ်တင်း
မိုဝ်းပာခ်ကင်းဂလီတ်း။ ပီခ်ဝီင်းလူင်လိုင်းတံး ကခ်ဂူခ်းမိုင်းစပ် ကပ်ဂုင်,မုခ် မဂ်းမခ်း
တူပ်ဂပ်,စပ်ပိတ်,ပိုင်းမုခ်တင်းမာခ်းတီး ပိုင်းဆု,ခလး
ပေးကုပ်,လာတ်းဂခ်ဂေးထိုင်တီးပေးဝုး“လူင်းဂျ,မိုင်းမာခ်း” ဆံယပ်။ ကင်းကိုင် ဆွဲးပပ်.
BACK TO MANDALAY ကခ် GERRY ABBOTT တိမ်းမိုဝ်း (1890)

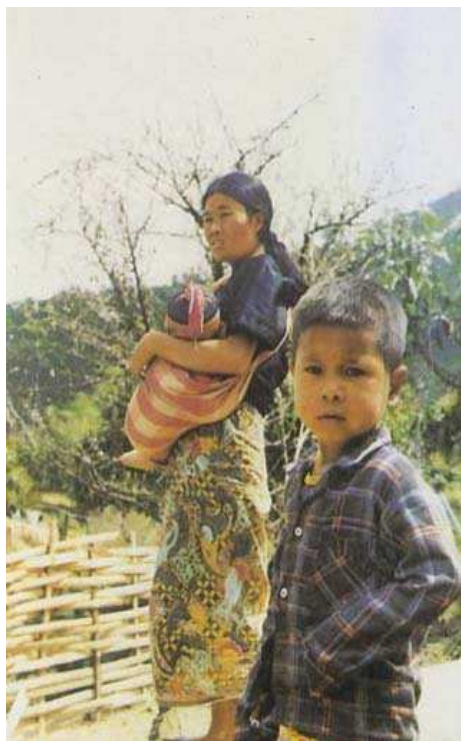

ရှုမ်းမိုင်းလိုင်းတံးလးရှုမ်းဆင်းဖှိုင်းငး

ဂိုက်းလၢင်းခိုင်းပွတ်းလှ်ပွတ်းဆဆံး

သိုက်ပိုဆဲးဂၢ်,ကဆၢ်ဂိုၢ်းဂိုၢ်းမး

လိုၣ်းတံးတုၢ်နီၤဆၢ်, (EMPIRE) ‘သိုၣ်းဆၢ်, ဖျၢ’
 ဝီၤစိုတ်. A.D 1311-1364

ဝံး’ကၢ်းသိုၣ်းဆၢ်, ဖျၢ’

ယၢ်.ဂၢၤးလိုၣ်းလိုၣ်းခိုၣ်းဂၢ်,စွၢ်ဆၢ်,တွၢ်ဆၢ်.လၢၣ်းယွဲ,ဂွၢ်းဆၢ်,စွၢ်ဂၢ်း နီၤဆၢ်ထီၣ်း သေပွၢ်ဂၢ်။
 ဂွံးယု,ဂွံးလီၤဂၢ်.ကၢ်း,ဂွံးတံးဂၢ်,မးတံးဂၢ်,တၢ်ဆၢ်.တၢ်,ထီၣ်းဆၢ်,လိၤဆၢ်လၢၣ်းဂၢ်. လၢတံးလၢတံး
 မိုၢ်ဆၢ်ဆၢ်,ယၢ်လီၤယၢ်။

GLORIOUS PAST

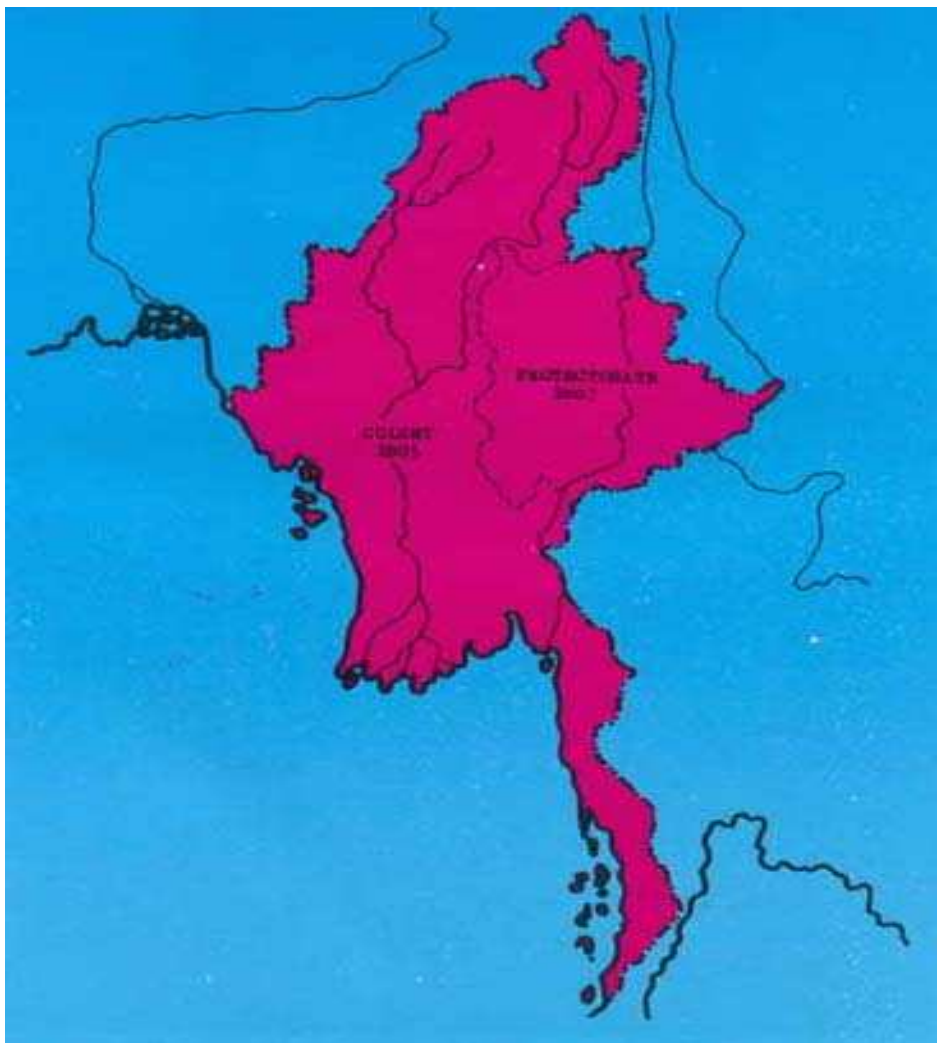
SHANS HAD CARVED A LARGE EMPIRE IN TH 14TH CENTURY UNDER THE
 LEADERSHIP OF KING
 SURKHANFAH THE GREAT (1211-1364)

တံးလံးကုပ်.ပိုင်,ဗွင်းငမ်း မိုင်းရှေ့စမ်း ကျ,ဝု.(မိုင်းလိပ်ရွှင်.ဝု; မိုင်းမာမ်း)
မုးတေ,ထိုင် ပီစရိတ်. 1555 သေ လံးတူဂ်းတုးမိုင်းမာမ်းမိုင်းတွင်ရှု,ယပ်.။

ပျဲးတုးကိင်းဂလီတ်းဖွင်းငမ်းဂီတ်,စစ,

မိုဝ်း 1885 ဆဆ်. မိုဝ်းမာဆ်းတုဂ်းပီဆ်မိုဝ်းစီးစုး ‘စုဝ်,လူဝ်,ဆီ,’ စွင်ကိင်းဂလီတ်း၊
ဝံးဆဆ်.သွင်ပီးမိုဝ်းတံးဂျေးပီဆ်မိုဝ်းကိင်းဂလီတ်း ဖွင်းငမ်းဂီတ်,စစ၍။ မိုဝ်း 1922 ဆဆ်.
ပီဆ်မုးမိုဝ်းရှမ်းတုမ်လိုင်တံးဆသေ မိုဝ်း 1948 သမ်.ပီဆ်မုးမိုဝ်းလိုင်တံး (မိုဝ်းတံး) ယဝ်။

သိုက်ကင်းဂလိတ်၊စင်တီ၊ ဝါဆေးလိင်းတိတ်၊ နှိမ်းတိမ်လွှဲမိုင်းတံး၊
ရှင်းနှိမ်းစတီးလွဲတု၊မုး ကုပ်၊ကူဝ်းပိုတ်၊ဗုရုတ်၊သီဆေးတင်းဂု၊စံးဆွဲမိုင်းတံး။

သိုက်ဂမ်, ဗျာ, ပွန်း 2

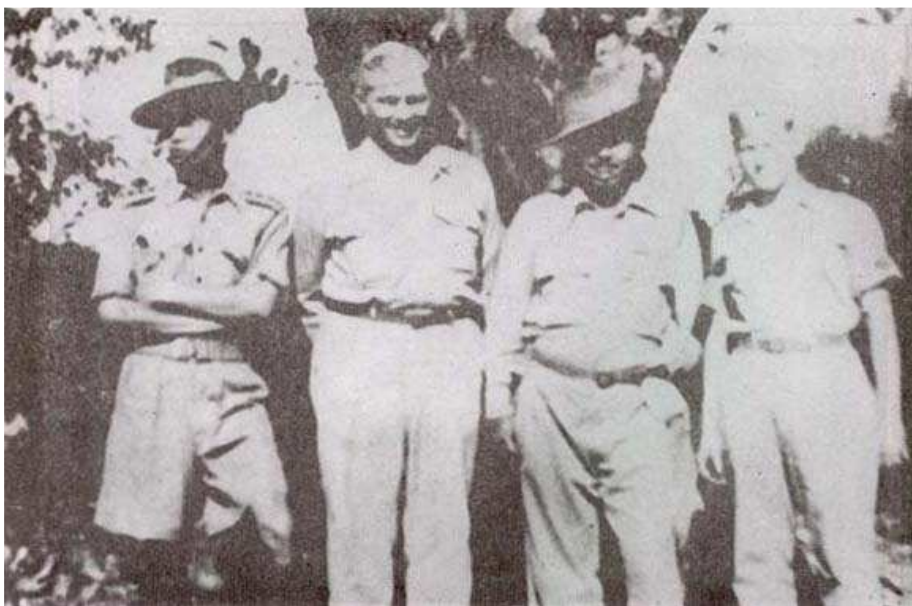
ကွမ်းလူရ်းဗိုခ်လိက််းကတ်.လမ်းတိက်.(ATLANTIC CHARTER)

ဆခ်.ဝုးတေပခ် မိုင်းပုးတုးစူဝ်,လူဝ်,ဆီ, ကခ်ဗွင်းငမ်းဂိတ်,စစဝံ.လိဝ်းဆခ်.
ရှ်းလံး လွတ်းလိဝ်းဂွမ်းစေ့ဆ်းလး တံးဂျေးလံးယူ,ဗေံ, ကိင်းဂလိတ်း
ကုမ်းကူရ်းလီ ALLIES စပ်သေတိုက်းလွံးမုး။ မခ်းစပ်စတ.သမ်.ယူ,ဗေံ,ဂျပန်,
AXIS စပ်သေတိုက်းယပ်.။

ဂေါ့.ဗောဓိသံသရာတံး ပီဆဲးကဝ်းစုဆဲးသိုက်မင်းရံး၊ ဆွင်.လံး
 လဝ်းသံမိုင်းမင်းရံး၊ ဂေါ့.တီမံးပပ်.လိက်၊ ကိင်းဂလီတ်း
 ‘လိုင်တံးစလးကိင်းဂလီတ်းရှုလ်းပံးရှုပ်းတုမ်’ “THE SHANB STATE AND THE
 BRITISH ANNEXATION }

လုဂ်.ဗောဓိသံသရာ.၇၂, ဂေါ့.ထိသမ် ပီဆဲးကဝ်းထုဆဲးယီဆဲးဆွင်ဝွမ်။
 ကဆဲးလံးရှပ်.သူးရှပ်းရှပ်း VICTORIA CROSS ယွမ်.ပိုဝ်း တင်းဂတ်.စီဆဲးမဆဲးကဝ်း
 မိုဝ်းကိင်းဂလီတ်းစပ်.လံးရှုဆဲးစပ်.မိုင်းဂလးမဆဲးကဝ်း လံးလုသုမ်းစီဆဲးစွမ်သံ။
 ‘စိပ်းရှပ်းဆဲးလံးထွတ်,ထံး,ကပ်တီးကုသမ်,မိုင်းဂလး’

မိုဝ်း ၁၉၄၂ ဂျပဆ်,စပ်ပူဆ်.ပီဆ်ယီပ်,စပ်းမိုင်းမာဆ်း,လးမိုင်းရှမ်း,တုမ်လိုင်,တံး၊ ဝံးဆဆ်.ပီးဆိုင်း
 သမ်.နှီတံးပဆ်မိုင်းမာဆ်း,ဂွဆ်းစေ။
 ဆွဲးဆဆ်ဂေး,လွမ်ဗွင်းလိုင်,ဂျပဆ်,ဗွင်းယမ်းသိုင်းလွမ်သိုင်းလူင် ‘ရှါ,တေးရှု, တုပ်,ရှုပ်,’
 (HIDEKU TOJO) တမ်းလုံလုင်းဗေ,တံးလိုင်.ရှိုပ်ကဆ်ဝုးဆဆ်.လံးရှု.စေးရှမ်း
 မဆ်းလာတ်းမိုဝ်း JANUARY 2, 1943 ဆဆ်.ယူ,။ ‘ဂိပ်,လူလုးဆး,လိဆ်မိုင်းမာဆ်း,မို,ဆ်.
 လိုဝ်သေ ‘မိုင်းတံး တင်းမိုင်းယင်းလိုင်’ ဆဆ်.သေ ဆး,လိဆ်ကဆ်ဂိုတ်းလိုင်ဆဆ်.
 ရှုံးစပ်းပးသိုင်သိုင်, ဝုးဆ်။

Japan's Tojo

လင်းဖြူမှိုင်းပွဆ်လင်းလမ်းထုဆ်း၊
 စတ၊တီးပွံးပင်လု၊ (ပင်သွမ်း)
 မေးဆင်းမဆ်းလင်းကဆ်းဖူးကွဆ်ရှင်
 တံးတင်းဆမ် ဂျ၊ခိုဆ်းကွတ်းရှမ်းပုး
 ဆဆ်းသေ သိုပ်၊ပီဆ်မး
 ပင်ဂုမ်လူင်ဂိုက်းပိုဆ်း။

ပင်ဂုမ်ပင်လူင်

ဝံးသိုက်းဂမ်၊ဖြူယပ်သေ ဆင်ရှိုပ်ပေးတေလင်းတံးတတ်းလွင်းမှိုင်းဆး
 ဆဆ်းလင်းလံးရှိုတ်းပင်ဂုမ်လူင်လိုင်လတ်းမှိုင်းရှင်လို့ဆ် FEBRUARY 1947
 တီးဝိုင်းပင်လူင်မှိုင်းတံးပွတ်းလမ်း။ ဖူးကွဆ်ရှင်လူင်ပွင်လိုင်မဆ်းလှိုင်းစာပ်း
 ‘ကွင်းသဆ်း’ တင်တူပ်မှိုင်းမဆ်းသေချင်းလေးစာပ်းစပ်ဂေး မးခိုဆ်း။
 တီးပင်ဂုမ်လူင်ဆဆ်းလံးလှိုက်ဆ်တီမ်းကွက်၊မး
 ‘လိက်းရှမ်းမံပင်လူင်’ ကဆ်ရှပ်ရှင်းဝုး-ပုဆ်းတု၊မှိုင်းတံးဆ်း ‘လွင်းကုပ်ပိုင်၊
 ဖွင်းငမ်းဆ်းမှိုင်းရှိုင်းမီးလွင်းထင်၊ရှင်းလွတ်းလိပ်းတီမ်ထုဆ်း’ ‘ရှိုင်းမီးသုဆ်းလံးသုဆ်း၊
 ပီဆ်ကဆ်းမှိုင်းတီးမူပ်၊စရေ၊သီ၊စပ် ရှုရှဆ်မဂ်းမဆ်းပီဆ်ပိုဆ်းပီဆ်ငပ်းဆဆ်း’ ဆ်ယပ်။

THE PANGLONG CONFERENCE

ပာင်ဂျမ်လွင်ပာင်လွင် 12.2.47

လိက်ရှမ်းမံပင်လူင် 1947

မံဝဆ်း 12 ဖှိပ်.ဖျေ၊ဝဂီ၊ 1947

လံးစပ်းနှိမ်းနှိတ်းသင်းပင်ဂုမ်တီးပင်လူင်သေ၊ ဖှေ့စပ်းပုးဆ်းစွင်၊သီ၊ပွင်ဂမ်
ဖှေ့ကုပ်.ပိုင်၊မိုင်းမဆ်းဂမ်းဖွင်းလးလင်းဖှေ့.တင်းသီင်းကိဂ်၊ဖှေ့တင်တူင်မိုင်းတံး၊
မိုင်းစင်၊မိုင်းဗျင်းစပ်မးစိုဆ်းစွတ်းယူ၊ယပ်.။

ဖှေ့လိုင်းစပ်းပုးဆ်းပင်ဂုမ်ဆ်. ယုမ်၊ယမ်ဝုးတွမ်းတု၊တံး၊ စင်၊ ဗျင်း တေလိပ်းလံး
လွင်းလွတ်းလိပ်း စဆ်းစဆ်းဝံးဆ်းဆ်. ထုဂ်၊လံးရှမ်းရှမ်း သါဆ်းမိုင်းလွမ်းလူင်ပွင်လိုင်းမဆ်း
(တတ်းဂင်) လူင်းစပ်းဆ်းလး-၊

ကမ်၊မီးဖှေ့စပ်းစွင်သေ၊လုမ်းဖှေ့စပ်းပုးဆ်းပင်ဂုမ်လူင်ဆ်. တူဂ်းလူင်းဖွမ်.လံးလှ်
ဂမ်လွမ်းဆင်၊ပုး တုးဆ်.ယပ်.။

1. ဖှေ့ကုပ်.ပိုင်, (GOVERNOR) တေလံးလိုဂ်းကပ် ဖှေ့တင်တူင်ဂုမ်းမိုင်းသမ်လွံ
ဂေ့.ဆိုင်၊ ကမ်ဖှေ့တင် တူင် “စွင်၊သီ၊သုင်သုတ်း စွင်ဂုမ်းမိုင်းသမ်လွံဖွမ်.ရှမ်း”
SUPREME COUNCIL OF THE UNITED HILL PEOPLES (SCOUHP)
လံးလှ်ဂမ်.ထိမ်ဆမ်.သေတိုင်,တင်းပိမ်စုဆ်းတိုင်,ပင်, (COUNSELLOR)
တီးဖှေ့ကုပ်.ပိုင်, တု၊တေနှိတ်းသင်း ဂမ်ငါးဂိပ်,လူဂ်းဆုးတီးလိမ်လိမ်
(FRONTIER AREAS)

2. တေလံးကပ်စုဆ်းတိုင်,ပင်,ဂေ့.ဆမ်. တိုင်,တင်းပိမ်ဖှေ့စပ်းပုး [ကမ်ကမ်,မီး
ပုးဖွမ်းတံးတူင်] ဆ်းစွင်၊သီ၊ပွင်ဂမ်ကုပ်.ပိုင်,သေယပ်.။ ဂမ်ငါးဂိပ်,လူဂ်းဆုးတီး
လိမ်လိမ် မိုမ်ဆင်,ဂမ်ဂိတ်,စမဂမ် ဆွဂ်းမိုင်းလိုင်းဆ်. နှ်းပင်ဂုမ်မံမီးဖွင်းငမ်းလိုင်း
မိုင်း ယိုဆ်းမိုင်,တမ်းဝင်းပမ် ဆ်းတူင်,ပုးနှိတ်းသင်းစွင်၊သီ၊ပွင်ဂမ်ယူ၊ယပ်.။
တေလံးကပ်ပမ်ကျ၊ဆုးပွင်ဂမ်တီး ‘စုဆ်းတိုင်,ပင်, ဆုးတီးလိမ်လိမ်’ လွမ်းဆင်,
လွတ်းလံးမံမီးယူ၊ယပ်.။

3. စုဆ်းတိုင်,ပင်,တေမီး ဂိမ်စုဆ်းတိုင်,ပင်, ကမ်ကမ်,လှ်းလမ်းစိုင်းတူင်ဂပ်.၊ ကမ်
တင်တူင်လမ်းစိုင်းစပ်ဆမ်.2 ဂေ့.။ဂိမ်စုဆ်းတိုင်,ပင်,2ဂေ့.တေလံးနှိတ်းသင်းဂမ်ငါး
ဂိပ်,လူဂ်းဆုးတီးစွင်ဖွမ်မဆ်းဂမ်းသိုင်းစုဆ်းတိုင်,ပင်,လူင်သမ်.နှိတ်းဂမ်ဂိပ်,လူဂ်းဆုးတီး
လိမ်လိမ်ကမ်ဂိတ်းလိုင်းဆမ်.တင်းသီင်း၊ကိုင်ဆိုင်ပင်ဂုမ်မံမီးဖွင်းငမ်းလိုင်းမိုင်းသေစပ်
တင်းသီင်းတေလံးတူင်. ဆိုင်ဆိုင်မူ,ပိုင်လွင်းဖွမ်.ရှမ်းရှမ်းရှပ်.ရှပ်,ကပ်ပုးဆ်းဖွမ်း။

4. စုဆ်းတိုင်,ပင်,ဆမ်. ဂွပ်းပိုင်းပိမ်ဖှေ့စပ်းပုးဆ်းစွင်၊သီ၊ပွင်ဂမ်ဝံ.လး မဆ်း
တေလံးပိမ် ဂုမ်းလူင်ဖှေ့တင်တူင်ဆုးတီးလိမ်လိမ်ကမ်ပုးဆ်းစွင်၊သီ,ဂေ့.လိပ် ဂုဂ်း

သေတု၊ဂေး၊ ပေးဝါးစွင်၊သီ၊ပွင်ဂါဆ်ရှ်တီးသင်း၊ပင်ဂုမ်တု၊ကုပ်၊ကွင်းလွင်းဆူးဂါဆ် ဂပ်း
ဂံ၊ဆူးတီးလိဆ်လိဆ်လိုင်ဂီမ်စုဆ်တိုင်၊ပင်၊သွင်ဂေး၊ဂေးထုဂ်၊လံးစိုဆ်းပင်ဂုမ်လွမ်းယူ။

5. စွင်၊သီ၊ပွင်ဂါဆ်ကုပ်၊ပိုင်၊ဆ်. တေခမ၊စွာဂ်းဂျ၊လွမ်းဆင်၊စေးလံးလုံပုးဆိုင်လိုင်
ဆ်ဆ်.သေတု၊ဂေး ဂါဆ်တေလင်းတုမ်.တိုင်.တေ၊လွင်းသုဆ်၊လံးရှင်းစေ တီးလေးမိုင်း
မီးသုဆ်၊လံးလိုင်ဆ်ဆ်. ခလးတေ၊ဆွဲးဆူးတီးလိဆ်လိဆ်လိုင်ဆ်ဆ်. တေကမ်၊ရှ်တီးသင်
သေသမ်၊သေပိုင်သေပွတီးသေတုဆ်း။ ဂီပ်၊လုလုဂ်းဂါဆ်ကုပ်၊ပိုင်၊ဆွဲးမိုင်းဆူးတီးလိဆ်လိဆ်
လိုင်ဆ်ဆ်. တေလံးမီးလွင်းထင်၊ရှင်းလွတ်းလိပ်း တီမ်ထုဆ်းယူ၊ကမ်ဝါးဆ်ဆ်. ရှပ်.တုင်းဝံ.
လွမ်းလုလုဂ်းမူ၊ပိုင်လဂ်းဂါဆ်ယူ၊ယပ်။

6.ပိဂ်.သမ်.ဝါး လွင်းတု၊တေမဂ်းမံဆူးတီး စင် ပီဆ်လေးမိုင်းရှင်းဂုလုးဆွဲးမိုင်း
ရှုမ်းတုမ်မိုင်းမါဆ်းဆ်ဆ်. ပီဆ်ဂါဆ်တု၊ရှ်းပင်ဂုမ် ‘ရှင်း သဇေး’ တိုတ်.လဆ်မံမီးလိုင်
မိုင်း တိပ်းတတ်းပဆ်သေတု၊ဂေး၊ လေးမိုင်းစင်ဆ်.ထုဂ်၊လိမီးယူ၊ဆ်ဗွမ်.လံးလုံဂမ်
ယူ၊ယပ်။ တု၊တေယင်းလုးယိုင်မံဆ်.၊ စဂ်.ထိဆိုင် ဆ်ဆ်.လုဂ်၊လံးကုပ်၊ကွင်း စုဆ်တိုင်၊
ပင်၊ခလးဂီမ်စုဆ်တိုင်၊ပင်၊ ဆူးတီးလိဆ်လိဆ်စပ်ဂီပ်၊လုလုဂ်းဂါဆ်ကုပ်၊ပိုင်၊ဆူးတီး
မိတ်.ဂျီးဆူး ကိဂ်၊တင်းဝါဆ်မေ၊ ကမ်မံမီးလုင်ပွင်လိုင်မါဆ်း (GOVERNMENT OF
BURMA ACT OF 1935) မဂ်းမံပီဆ်ဝံ.ဆူးတီးပွတ်းတွဆ်းသွင် (PART II
SCHEDULED AREAS) ဆ်ဆ်.ယူ။

7. ဂုဆ်းမိုင်းဆွဲးဆူးတီးလိဆ်လိဆ်တင်းသီင်းတေလံးမီးသုဆ်၊လံးလွင်းထင်၊ရှင်းခလး
လမ်၊ပုလုးဗွမ်လိပံးမိုင်း ကမ်မိုင်းတီးမူဂ်၊စရေ၊သီ၊စပ်မဂ်းမဆ်းဝံ.ဝါးပီဆ်သုဆ်၊လံး
ငပ်းပိုဆ်.ဆ်ဆ်.ယူ။

8. လွင်းလံးလုံလိဂ်းရှုမ်းမံဆ်. တဂ်းကမ်၊လံးမီးလွင်းတုမ်.တိုင်.သုဆ်၊လံးဂါဆ်မဂ်းမီး
ရှင်းစေ ကမ်မီး ဝံ.ဆွဲးမိုင်းရှုမ်းတုမ်လိုင်တံး (FEDERATED SHAN STATES) မိုင်းလိပ်။

9. စပ်.မံလွင်းလံးလုံ ဆွဲးလိဂ်းရှုမ်းမံဆ်. တေကမ်၊ရှ်းလံးတုမ်.တိုင်. တင်းလွံးထိမ်
ဗံ၊မဂ်းမီး ကမ်ဆူးတီးစင်ခလးစုလင်းစပ် ထုဂ်၊လံးစုဆ်းမိုင်းမါဆ်း၊ တု၊ဆူးတီးစင်ခလး
ဆူးတီးစုလင်းစပ် တေလံးမီးလွင်းရှ်တီးသင်းဂါဆ်မဂ်းမီးမိုဆ်ဆင်၊ ဆွဲးဂုင်းဂင်မိုင်းမါဆ်း
ခလးမိုင်းတံးဆ်ဆ်. စွင်၊သီ၊ပွင်ဂါဆ်ကုပ်၊ပိုင်၊ တင်းစုဆ်တိုင်၊ပင်၊ ကိဂ်၊ဂီမ်စုဆ်တိုင်၊ပင်၊
ဆူးတီးလိဆ်လိဆ်စပ် တေထတ်းသင်သပ်းသေးတုလုး လွင်းပွင်ပီဆ်လံး၊ ကမ်၊ပွင်ပီဆ်လံး
ဆ်ဆ်.ယူ၊ယပ်။

စွမ်းမတီတံး

- စုခမ်းပာမ်းလိင်, လင်းရှုလုင်တွင်ပိုင်, (ဆမ်းသမ်းလွံလုင်)
- လင်းစမ်းသိုက်, လင်းရှုလုင်ယွင်ရှုလုင်;
- လင်းရှုလုင်, လင်းရှုလုင်သိမ်းဝီဂွင်,
- လင်းဆုမ်း, လင်းရှုလုင်လံးစား;
- လင်းလမ်းထုခမ်း, လင်းရှုလုင်မိုင်းပွခမ်း
- လင်းထုခမ်းကေး, လင်းရှုလုင်သု, မိုင်းစမ်း
- လင်းဗေင်, တာင်တူင်လင်းရှုလုင်သထင်,
- စုခမ်းဗူင်း, ဗူင်းတာင်တူင်စာင်သိမ်းဝီဂွင်,
- ကူးတိမ်းကေး
- ကူးထုခမ်းမိမ်း.
- လင်းဂျုပု
- လင်းယိပ်, ရှု.
- လင်းစုခမ်းထီး

စွမ်းမတီစာင်

- သမားတူ, ဝု, - သိမ်းဝု, ဆေး, မိတ်, ရှီးဆေး
- လင်းရိပ်, မိတ်, ရှီးဆေး
- လင်းရတင်, မိတ်, ရှီးဆေး
- လင်းလု, ဝါခမ်းမေး,
- လင်းလွမ်း, ဝါခမ်းမေး,
- လင်းပင်, ဝါခမ်းမေး,

စွမ်းမတီချင်း

- ကူးလု, မိုင်း, ဗေးလမ်း
- တွင်, လု, စပ်, တီးတိမ်,
- ကူးဂိပ်, မိုင်း, ရှုဂါ

လုင်ပွင်လိင်; မိုင်းမာခမ်း

- ကွင်, သမ်း

12.2.47

သား၊သေ၊လင်းရှေ့စမ်း

လွတ်.ပွတ်.ထမ်းလီး (LORD BOTTOMLEY) ဖူးတင်တူပ်
လူင်ပွင်လိုင်; ရှေ့စမ်းလင်းကိင်းဂလီတ်; ရိုင်းရှမ်းလွမ်းကွင်,သးဆီး
မူးရှတ်;ထိုင်စမ်းပူးတီးပင်လူင်။ (FEBRUARY 9, 1947)

ကဝ်းသိုက်းလုင် ဂျီးသ် ဝီးလီးယမ်း (REES WILLIAMS) (ဝံးလင်မူး ပီဆ်
 LORD OGMORE) ဗူးကွမ်ရှင်စွမ်,မတီ, ကွပ်,ထတ်းပွတ်းတွမ်းလိမ်လိမ်
 (FRONTIER AREAS COMMITTEE OF ENQUIRY FACE
)လးဗူးစပ်းပုးဆွမ်,တီ,စပ်။ ဗူးသံးမမ်းပီဆ်ကဝ်းဗူးမိုင်းပွမ်ကဝ်းလာမ်,ထုမ်း၊
 ကမ်လူးမာတ်,လိမ်းကိတ်းကီးသေလံးတံးပိတ်းမိုင်း ပိုမ်းယိုင်းကွင်,သးဆ်းစပ် JULY 19,
 1947။

THE 1947 UNION CONSTITUTION

Before 1962, there were only 4 states, namely; the Kachin, Karen, Karenni, and the Shan. The Kachin and the Karen States were expressly denied the right to secede. Thus Article 201 applies only to the latter two states.

CHAPTER X

RIGHT OF SECESSION

201. Save as otherwise expressly provided in this Constitution or in any Act of Parliament made under section 199, every State shall have the right to secede from the Union in accordance with the conditions hereinafter prescribed.

202. The right of secession shall not be exercised within ten years from the date on which this Constitution comes into operation.

203. (1) Any State wishing to exercise the right of secession shall have a resolution to that effect passed by its State Council. No such resolution shall be deemed to have been passed unless not less than two-thirds of the total number of members of the State Council concerned have voted in its favour.

(2) The Head of the State concerned shall notify the President of any such resolution passed by the Council and shall send him a copy of such resolution certified by the Chairman of the Council by which it was passed.

204. The President shall thereupon order a plebiscite to be taken for the purpose of ascertaining the will of the people of the State concerned.

205. The President shall appoint a Plebiscite Commission consisting an equal number of members representing the Union and the State concerned in order to supervise the plebiscite.

206. Subject to the provisions of this Chapter, all matter relating to the exercise of the right of secession shall be regulated by law.

မံမီးဖွင်းငမ်းလိုင်းမိုင်း 1947

ကွမ်တင်း 1962 ဆံ. မီး 4 လေးမိုင်းဂူလုံး-မိုင်းစာင်၊ မိုင်းယင်း၊မိုင်းယင်းလီင်
လေးမိုင်းတံး။ မိုင်းစာင်လေးမိုင်းယင်းဆံ. လံးစာမ်၊တင်းရှမ်းတပ်၊ရှာဝ်းရှိုင်း ကမ်၊ပဆံ
သုဆံ၊လံးဖေတ်၊ကွက်၊။ ဂွမ်းဆဆံဆွဲးမံမီးမံထတ်း 201 ဆဆံ.ပီဆံတု၊မိုင်းယင်းလီင်
လေးမိုင်းတံးဂူလုံး။

ဂဆံ10

လွင်းသုဆံ၊လံးဖေတ်၊ကွက်၊

- 201 လိုဝ်သေကဆံလိမ္မက်၊ မက်တတ်းဝံ.တင်၊လိုဝ်.တင်၊ပိုင် ဆွဲးမံမီးဖွင်းငမ်းလိုင်းမိုင်း
လေးသင်၊ ကိုင်ဆိုင်တွဆံးမံထတ်း 199သေဆွဲး (သဖျး) ပု၊လီ၊မဆံ၊တမ်းတင်း
မးမံမီး မြ၊ထီင်းဆဆံ.လေးသင်၊ လွမ်းဆင်၊စေးမံပက်ပိုင်ကဆံမက်ထတ်းပုးတွး
လိုင်းဆံ.သေဂူးလေးမိုင်းမီးသုဆံ၊လံးဖေတ်၊ ကွက်၊မိုင်းရှမ်းတုမ်ယူ၊ယဝ်။
- 202 သုဆံ၊လံးဖေတ်၊ကွက်၊ဆံ. တေကမ်၊လံးလွဲ.တိုင်းရှိုင်းသင်း ဆွဲးစာဝ်းယမ်း 10 ပီး
စတ၊ကပ်ဝဆံမက်မဆံးလွဲ.တိုင်းမံမီးဖွင်းငမ်းလိုင်းမိုင်းဆံ.ဂျ၊။
- 203 (1) လေးမိုင်းကဆံးလွဲ.တိုင်းသုဆံ၊လံးဖေတ်၊ကွက်၊ဆံ. တေလံးကပ်ဂင်လွဲ
စွင်၊သီ၊လေးမိုင်း ဆဆံ. တံးတတ်းမက်မဆံး။
(2) ဖူးကွဆံရှပ်လေးမိုင်းကဆံဂီဝ်၊စွင်းဆံ. တေလံးတင်၊ထိုင် လွမ်လိုင်း
လွမ်းဆင်၊လွင်းတံး တတ်းမက်မဆံး၊ စွင်၊သီ၊မီးမးဆဆံ.သေ သုဆံ၊ပဆံပုး
ဗိုဆံမိုဆံးစေးတံးတတ်းကဆံ ‘ဖူးဆင်၊ လိုင်းစွင်၊သီ၊’ မက်မဆံးဝံ.ဆဆံ.။
- 204 လွမ်လိုင်းသမ်. ဆင်၊ရှိုပ်ပေးတေလံးရှု.ဂင်လွဲကဆံးမိုင်း လေးမိုင်းကဆံဂီဝ်၊စွင်းစပ်
တံးတံးတေးတေးဆံ.တေလံးလိသင်၊ခိုင်ပွင်ပဆံပင်တွတ်းစီဝ်ဂင်လွဲ။
- 205 တု၊တေကွဆံရှပ် ရှိုင်းသင်းပဆံ ပင်တွတ်းစီဝ်ဂင်လွဲဆဆံ. လွမ်လိုင်းတေလံး
စွတ်၊ဖွတ်းပဆံစွမ်၊မသိဆံ၊ပွင်ပီဆံ ‘ပင်ပဆံဂင်လွဲ’၊ဆွဲးစွမ်၊မသိဆံ၊ဆဆံ. ဖူးစပ်း
ပုး တေလံးပီဆံဖူးတင်တုင်မိုင်းရှမ်းတုမ်ဆိုင်၊ခိုင်း၊ဖူးတင်တုင်လေးမိုင်းဆဆံ.
ဆိုင်၊ခိုင်း။
- 206 ဂူးလွင်းလွင်း ကဆံဂီဝ်၊လုလုလွင်းလွဲ.တိုင်း သုဆံ၊လံးဖေတ်၊ကွက်၊ ကဆံမီးပုးဆွဲး
‘တွဆံးကဆံ’ ဆံ.တင်းသီင်တေလံးယူ၊ပုးတွးမံမီးမက်တတ်းတမ်းဝင်း။

လွင်လိုင် (PRESIDENT)ဂေါ.ထိဆိုင်

ကင်းဇာလွင် လွင်လိုင် ကင်းစမ်းသိုင်း (ကင်းသူလ်တီ) ဂေါ.ကွန်ရှင် သူဆင်းတုမ်တု၊ရှမ်းရှမ်းမိုင်းမာဆင်းဆင်းလံးရှပ်.လှိုင်းပိဆ်လွင်လိုင်မိုင်းရှမ်းတုမ်ကဆ်လွတ်း လိင်းဂွမ်းစေ့မိုင်းယုယပ်။ ဝံးဆဆ်.ကိတ်းဆိုင်ဂေါ; မဆင်းကင်းလံးရှပ်.ရှမ်းဝုးလုမ်း လွင်လိုင်ဆ်. မီးရှင်းဖှင်ဆုးတိုင်းမဆင်းလံးလံးရှပ်။ ဝံးသေဆဆ်.မဆင်းကင်းဂမ်.ထီမ် ယုဂ်.ယွင်းရှ်းကပ်ပိတဂတ်းဇံ၊ပု၊လိ ပိဆ်.ပိဆ်ဇံ၊တံးမုး။ မဆင်းကင်းယမ်းဝုး - ‘တု၊တေရှ်တံးရှ်းပေးယပ်.တုင်းတိမ်ထူဆ်းဆဆ်.သင်ဝုးလှိုင်,လိုင် ဂပ်းတေဆွပ်, ဝင်းရှ်းရှပ်ဂပ်းလံးယု, ဆ်ယပ်။ မိုင်းသိုင်းမာဆ်းသိမ်းကျဆု, 1962 ဆဆ်. မဆင်းကင်းတိုက်.ဂိဆ်,စိပ်ယု,လိမီးရှ်းယု။ ရှပ်းဂုးဝံးဆဆ်.ကမ်,ရှိုင်လံးတံးရှပ်, လာဂ်,လာဂ်,လံးလံး(ဆွဲးရှပ်းမာဆ်းကိဆ်းလိုင်,)ယုယပ်။

ဂီတ,စစ်မှိုင်းရှမ်းတုမ်

မုဂ်.လုမ်းဂီတ,စစ်မှိုင်း.လၢတ်; ယၢင်းဇိုက်, (KNDO) လုဂ်.ဇိုဆ်.မှိုင်း 1949၊ တံး
တၢင်းတၢင်း,လၢဝ်းမှိုင်းလုဂ်.ရှမ်းမှိုင်းဂၢဆ်လုဂ်.ဆၢ.ရှုဂ်.ယၢင်း.လုဂ်.ထီၣ်လုဂ်.ပွၣ်လုဂ်.မှိုင်းမၢဆ်;
သေဂီတ,စစ် မှိုင်းရှမ်းတုမ်လၢ; ဂၢမ်,တၢင်းလံးလု.လီၤ။

သေပု.ကုးဂီၢ်

ဇူဂ်.ကွၢ်ဆ်ရှုယၢင်းဇိုက်, [မှိုင်းပံ,တုဂ်.သုမ်းဆ်းပၢင်းတိုက်မှိုင်း; AUGUST 12,1950။]

ဂူတ်.လီခ်ရှင်းလင်

မိုင်းရှင်ပီး 1949 ဆဆ်. တပ်.သိုင်းစစ်,အိုက်,သုမ်းသိုင်းပဆ်စွမ်,မိပ်,ဆိတ်.
စစ်,လီင်သေပံး;စစ်;မုးဆွဲးမိုင်းတံး;မိုင်းမဆ်;ဂေးဝုးတေတိုင်းပိတ်;စစ်,အိုက်,ဂိတ်,စစ်ပဆ်
မိုင်းတံးဆ်သေ မိုင်း 1952 ဆဆ်. သူင်,သိုင်းမဆ်;စစ်စစ်;မုးမိုင်းတံး။ ဂူတ်းဂုးတီး
စတ.မဆ် တု,တေသိမ်းကပ်မိုင်းတံးဂူတ်းယပ်.။ စပ်ပိုဆ် အေပ်,ဝုး-မိုင်းတံးတေလံး
ယူ,တုးမံးသိုင်း (MARTIAL LAW)။စတ,ကပ်မိုင်းဆဆ်.မုး လွင်းစစ်ကုပ်.ပိုင်,ဆိုင်တံး
ဆ်.ပိတ်ကဆ်လီဂူင်စုစေးစွမ်လီပ်းလုံတိုဆ်,အေဆ်;စတ.စတ.။တံးရှင်းကမ်,စွမ်,ယမ်းလံး
ထူပ်းမုး လိုင်.ဆ်သေပွင်း။

လွမ်လိုင်,မိုင်းစေ, “ဂျိုင်.”

Chiang Kai-shek vows to liberate China

MAY 16, 1950: TAIPEI: Generalissimo Chiang Kai-shek vowed to liberate China within five years. The statement came in a radio address in which the Nationalist leader announced with “deep regret” that his forces had abandoned the Chusan archipelago and Hainan island to the communists. The Nationalists also retreated from a strategic navy and air base 80

miles south of Shanghai to their last main stronghold, the island of Formosa. “In the not too distant future, government forces will come to your rescue,” Chiang told the Chinese people. “Victory will be complete within five years.” The Generalissimo added, “We are firmly confident that we can crush any communist invasion of Formosa, if such an attempt is made. In short, Formosa will be made a base which will be invulnerable.”

‘ရှိုင်းဂါးသိုဝ်.’ ပမ်ဂတိ ဂၢင်,ဂိခ်,တေပူတ်းပွံ,ကပ်မိုင်းစမ,မိုင်း MAY 16,1950
တီးဝိုင်းထံ့.ပိုဝ်။

ကွမ်သိုင်းလူင် ‘ရှိုင်းဂါးသိုဝ်.’ ပမ်ဂတိဂၢင်,ဂိခ်,ဝါးတေပူတ်းပွံ,ကပ်မိုင်းစမ,မိုင်းလံးဆိုး
5ဝီး။ ဂွမ်းဆံ့.လၢတ်းကွက်,ရေ,တီ,ယူဝ်,မိုင်းမဆ်းပိုဆ်းဇေဝ်,မွင်လုံသေးလံာ်လိုက်.လမ်,-
လွင်းသိုင်းမဆ်းလံးဇေဝ်,တီး ဆေးလိခ် ‘လူးသၢဆ်း’ စလးဂုခ် ‘ရှံဆ်း’ သေတူင်းဂျ,
ဆိုးမိုင်းစွမ်,မိတ်.စပ်။ လိုဝ်ဆ်း.ကမ်,ဂါး စပ်လံးထွမ်ကွက်,တၢးရှိုင်းမိခ်၊ တၢးရှိုင်း
သိုင်းစပ် ကမ်ပဂ်းသင်းဝံ.တီးတၢင်းတၢဆ်း ‘သျှင်ရှံ.’ 80လက်ဆ်း.သေလံးပံး
ဂျ,လူးဂုခ် ‘ဇေဝ်,မူဝ်,သျှ,’ (ထံ.ဝါဆ်)။ “ကမ်,ပေးရှိုင်းသိုင်းလူင်ပွင်လိုင်းတေမး
လွံးထီမ်စဂ,စွတ်းသူယဝ်.” ဝါးဆံ။ “စွမ်,မိတ်.စပ်စွံးစိုဆ်းတိုက်ဂုခ် ‘ဇေဝ်,မူဝ်,သျှ,’
မိုင်းလုံဂေးရှိုင်းဇေဝ်.ဆူတ်းရှိုင်းလိပ်စပ်လံးယူ,ကမ်ဝါးဆ်း.ရှိုင်းယုမ်,ယမ်ဝံ.ဆ်းဆ်း
ဆေးဆူယဝ်.။ တီးပွတ်းမဆ်းစတ. ရှိုင်းတေရှိုင်းရှိုင်းဂုခ်ဇေဝ်,မူဝ်,သျှ,ဆံ. ပိခ်တီးဇေဝ်,
ယု.လံးဆ်း.ယဝ်.။

ကုပ်,ရုပ်နစ် လွင်းလွင်းလုံးသီဆီးတင်း တု,တေသုင်,သိုင်း ခစ,ဗိုက်, KMT
 ကွက်,မိုင်းတီးဂျ, ဗေ,ဗျ သုတ်းဆဆပ်.ပီဆင်လွမ်သိုင်းထီး ‘ဗျတ်.ဗျူး ဗျူးဆင်း၎င်း’။
 မိုင်းဆဆပ်.တိုက်.ပီဆင်ကင်းသိုင်း။

လွမ်သိုင်းလီးပိုဆင်ဗျူးကွမ်ရှပ်တပ်.သိုင်းခစ,ဗိုက်, KMT မံ 3။

ပၤင်သၢ်းသိုၣ်းစၤ, ဗိုၣ်, KMT မံ 3 တီးထမ်းငွမ်းၣ်းလီၤဆဲးတံးဆွဲးမိုၣ်းထံးမိုၣ်း 1969

ဣဒ္ဓိယဝါဒီတို့၏အယူအဆများကို ဖော်ပြပါ။

[illegible]

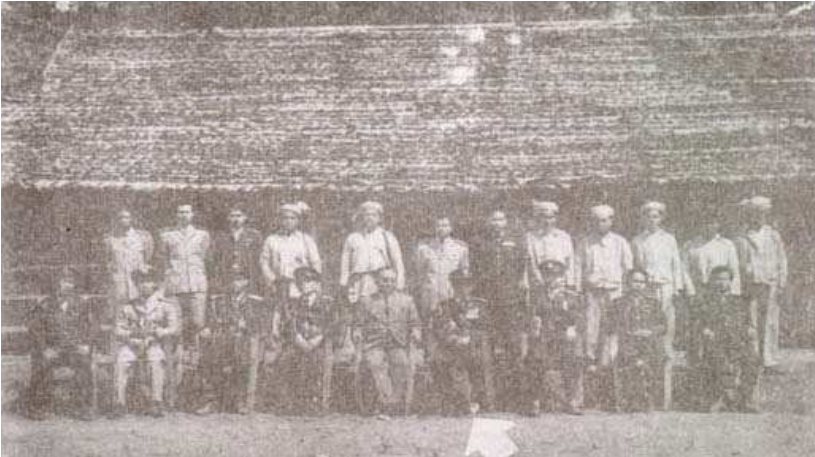
(တပ်.မတော်,မဆိုးရှိမ်းနီဆိုး,ဆိပ်မိဆိုးဆင်,လာဝ်)

လွင်းမာခင်းပူခင်းပီခင်း ရှိတံးကမ်း၊ လီလှိုင်းဆခင်း. ဂူခင်းတံးတင်းဆခမ်လုဂ်. ထတံး သာင်၊
လုဂ်. သာဆခ်စတံးမုးရှာဝ်းရှာဝ်းရှိုင်းရှိုင်း။ ဖဉ္စဂတ်. စီခင်း၊ ကာခင်းပံးမိုင်း မိုင်းတံးကမ်း
လိုဝ်းယွဲ၊ လှိုဝ်ပိုခင်းဂျေ. ဆိုင်း လုင်းထုခင်းမိခင်း. တွင်းဂီ၊ ဂျေ၊ တီမ်းပပ်. “လွင်းလုသုမ်းမိုင်း
တံး” ကွဂ်၊ မုး၊ လီမ်ဆင်းမိုင်းတံး၊ ဆင်းယခင်းဂုင်၊ ဂျေ၊ ကွဆ်ဂဆ်လူကာခင်း၊ ထတံးသာင်
ကုပ်၊ ဂုမ်လွင်းဆခင်းမုး ဂွင်းဂွင်း ဗွင်ဗွင် စတ. စတ.။ ပပ်. လိဂ်းလွင်းဖေတ်၊ ကွဂ်၊ စလး
လွင်းရှမ်းရှမ်း (ခွဲးရေးတွဲရေး) ကဆ်မခင်းတီမ်းကွဂ်၊ မုးထီင်း မိုင်းဖွမ်. ရှမ်းဂဆ်
လမ်တေထူခင်းသိပ်းပီးဆခင်း. ဂျေ၊ စံးစာတ်၊ လှိုဝ်ပိုခင်းဂမ်းလိပ်ယပ်.။ ဂွပ်းလွင်းဆ်. သေမာခင်း
စပ်ဂျေ၊ မိုခင်း တွပ်၊ တီခင်းမခင်း တီမ်တီမ်ထူခင်းထူခင်း။ မိုင်းမာခင်းသိမ်းကျ၊ ဆေ၊ 1962 ဆခင်း.
ဆင်းဂျေ၊ ကဆ်မာခင်းစပ် တိလွပ်းသွဲ. ဗွဂ်၊ တီဂ်းတိုင်မိပ်၊ ငီခင်းစာမ်၊ တုဂ်၊ စာမ်၊ လိပ်းဂီခင်း
လှိုဝ်ပိုခင်းဆခင်း. ပုးမခင်းဂျေ. ဆိုင်းယပ်.။ ရှိုင်မုး 30 ပီးပံးရှာခင်း. တေ၊ ယမ်းလိပ်ဂျေ၊
မာခင်းစပ်ယင်းတိုဂ်. ငွဲးလွမ်းပံး. တုလုးမခင်းယု၊။

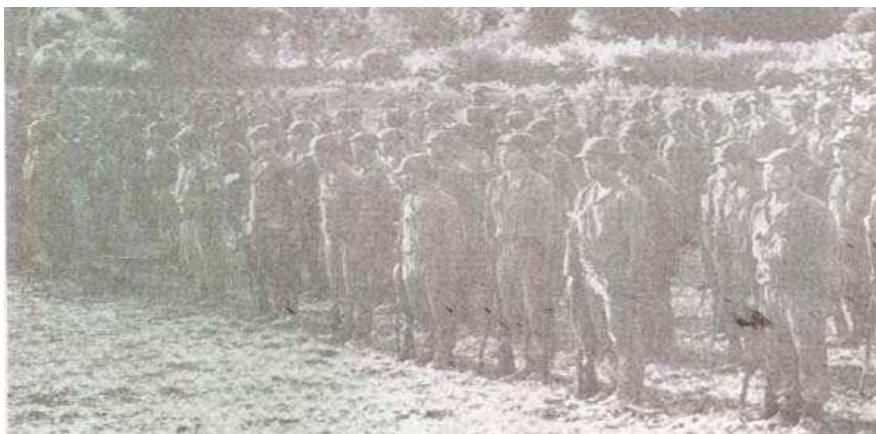
လုဂ်.ဗိုလ်.တွပ်,တီဆ်း

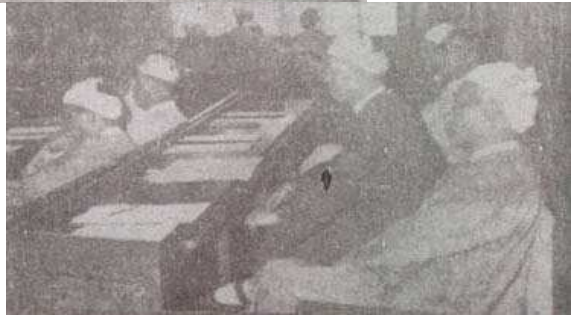
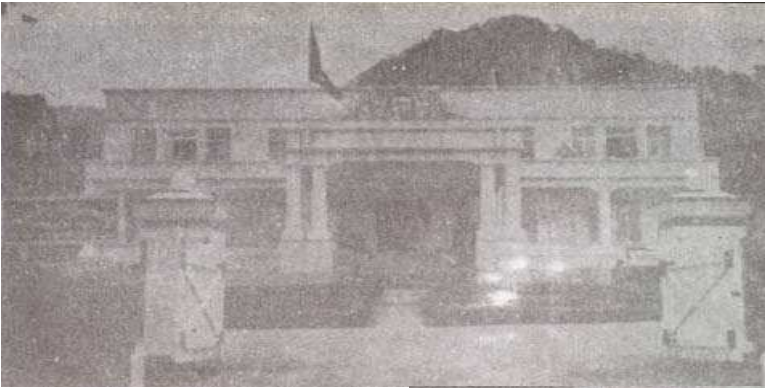
တၢ်,တေၤၤ.တပ်. လွင်းတံးစတီးလွဲ တၢ်,ဗေတ်,ကွက်,ဆမ်.ပုဂ်,ဗျူဂ်;ဆေ,ဝိဆ်း
 ကွမ်ရှင်သိုက်မဆ်းသိမ်းကပ်ကျဆု,မိုဝ်း1958။တၢ်းတီတံးဆမ်.တီဆ်းလံးမိုဝ်းမဆ်းဆံ.
 တေလွက်,ငိုတ်; ‘မိုဝ်း’ ကပ်ဂူဆ်းသၢဆ်းစတီးစပ်ဂူဝ်ဂျ,ရှိုဝ်.ကမ်,ဆမ်တေတီတံးရှ်းပိုဆ်းလုဂ်.ဗိုလ်.
 တီဂ်,တီဂ်,လိင်းလိင်းရှိုဝ်?။

လဝ်းဆွံ.မင်းဂွမ်း

။လဝ်းဆွံ.မင်းဂွမ်း ကွမ်ရှင်“ဆုမ်,သိုက်းၤၤ”
 သေလုဂ်.ဗိုလ်.တိုက်းတေးဂီတံး,စပ်ရှိုဝ်.လၢတ်;ကွမ်တၢ်း သုတ်း မိုဝ်း MAY 21, 1958 ။

လွင်းတူင်းဆိုင်ဗြိတ်.တဂိုဝ်,လ် FEDERAL

မိုဝ်း 1960 ဝံးသေလုင်ပွင်လိုင်းကဆ်ဂူဆ်းမိုင်းလိုက်တင်း စိုဆ်းလံးဂိုတ်း ဂါဆ်၊
ဆင်,ရှိုပ်မိုင်းရှမ်းတုမ်ပေးတေမဆ်းဂိုမ်းဂျု,စာဝ်းယာဝ်းဆဆ်. တံးဂေးလံးရှင်းရှိုဆ်း
တု,တေတုဂ်းယွဆ်း မူဆ်.စမးမံမီးလိုင်းမိုင်း ကဆ်လံးရှိုင်းမုး 12 ပီး ဆဆ်.ယဝ်.။
ကဆ်တေစွဲးမူဆ်.စမးရှိုလီဆဆ်.ပီဆ်မာဆ်းလိုင်းမီးလွဲတြးဇိုင်,ပီင်းစလး ဂူဆ်းဂူလား
စိုဝ်းဂူဝ်းစလးလင်,လးလွဲဂဆ်ဂမ်.ထီမ်မိုဆ်ဆင်,တွဆ်းစေးမံပုးတွဲးလိုင်းဆ်.ယူ,ယဝ်.။

1 မိုင်းမာဆ်းဂေးရှို;ပီဆ်လေးမိုင်းကဆ်ဆိုင်; (ဆ်းမိုင်းရှမ်းတုမ်)။

2 ရှင်း(သဇေး) ပု,လီ,မာဆ်, တင်းသွင်ရှိုင်း ရှို;မီးကျဆ်,ဇိုင်,ပီင်းဂဆ်။

3 ဂူလေးမိုင်း ရှို;လံးသွင်,ဇူးတင်တုဝ် ဂျု,တီးရှိုင်းဆိုင် (သဇေးသုင်) ကဆ်ပီဆ်
(ရှိုင်းဇူးတင်တုဝ် လာဝ်းစိုင်း) ဆဆ်ဂေး,ဇိုင်,ပီင်းဂဆ်။

4 ဂဆ်ငါဆ်း ကဆ်ဂီဝ်,စွင်းလုလုးတင်းမူတ်းလိုင်းဆဆ်.ရှို;ပီဆ်လုင်ပွင်လိုင်းဝ်းငုဆ်း
ယိပ်းဂမ်သေလုင်ဆဆ်.ရှို;စပေဆ်ပုဆ်းလေးမိုင်းဇိုင်မဆ်း မီးလွင်းထာင်,ရှာင်း။

5 စွဆ်,တင်းသီင်းကဆ်လုင်ပွင်လိုင်းဝ်းငုဆ်းဂီဝ်းလံးဆဆ်.လွမ်းလုလုးလေးမိုင်းလီဂ်.ယွ,ရှို
ဝ်ဂူဆ်းဆမ် ဂေး,သေ ရှို;လီဂ်,စဇဇိုင်,ပဆ် လေးမိုင်းစာ ဇိုင်,ဇိုင်,ပီင်းပီင်း။

‘စုဆန်မရှာ၊’

တၢင်းစတီးလွဲတၢ်လံးလွင်းဂတီးယံဆံဃ်ဗိုဝ်း 1960 ဆဆံ.ဂျေးလံးစၢမ်,တၢင်းယၢ်.လိပ်
ပိတ်းသေ သိုဂ်းမၤဆံးစပ်ပံတိလွပ်းကပ် ‘စုဆန်မရှာ,’ဂျေးတေစပ်းမးကုပ်,ရှုင်းဆဆံ.
လူးဂွံဆံး။

A PAGE | | | | | |---|---|---|---| | F | R | O | M | | T | H | E | | PAST

General takes control

March 2, 1962, Burma: Army General Ne Win toppled the administration of Premier U Nu in a military *coup d'etat*. Reports from Rangoon said the coup took place about 2am, when rebel troops arrested U Nu at his home in the capital's suburbs. They then arrested former president Sao Shwe Htaik, a Shan hereditary chief, after a brief gun battle in which his son was killed. Cabinet members and other high officials were also detained. Speaking in a radio broadcast, the 51-year-old general appealed for calm and said a revolutionary council had been formed under his chairmanship. The immediate cause of the coup was not disclosed, but it was believed that the general's action was to block the possibility of Burma's government structure being changed from a unitary one to a federal one. Any such change, which was demanded by leaders of Burma's Shan state, would have put ethnic minorities on a more equal political footing with the ethnic Burmese. The coup was the second against the 51-year-old premier. In 1958, he was overthrown by General Ne Win but regained office in elections 18 months later when the general voluntarily relinquished power.

မံးမီးဖွင်းငမ်းလိုင်းမိုင်း 1947ဆဆ်. ထုဂ်,ယုလီပ်ပိတ်;သေ၊လွင်းရှမ်းရှမ်းတံး
တင်းမာဆ်းကဆ်းစပ်ပိုင်လွမ်းတြးဆဆ်.ဂျေးလံးပုတ်းပင်းတီဂ်,ယံးလူလီပ်ဂျု,လွမ်းယပ်.။

သိုက်သိမ်းကျဆုပွားထိသွင်

MARCH 2, 1962 မိုင်းမာဆီး-ပွားစု၊ဆေးဝိမ်းကပ်သိုက်
သိမ်းကျဆုပွားလှူပွင့်လှိုင်၊ကဆလွမ်ဖွင့်လှိုင်၊ ကူးဆုကွဆွင်ဆဆ.ယဝ်။
ဝဆးဆဆ.2မူင်းဂင်ဆွဲ သိုက်မာဆီးစပ်ဂျ၊တိလွပ်းကပ်ကူးဆုတီးရှိုဆီးမဆီး၊
ဝံးဆဆ.သမ်.ဂျ၊ယိုဝ်းရှိုဆီးလွမ်လှိုင်ဂပ်၊ လပ်းဖျာ.ယွင်ရှုလှ်းလပ်းစမ်းသိုက် (လပ်းသူလှ်၊
တီဂ်း)သေတိလွပ်းကပ်မဆီးလပ်း၊လုဂ်းလံးမဆီးလပ်းလံးတူဂ်းသုမ်းဂျ၊ ဂျေးဆိုင်။
ဖူးရှပ်၊ဂါဆလှူပွင့်လှိုင်၊ ကိဂ်၊ဖူးမီးလဆ.စပ် လံးထုဂ်၊တိလွပ်းတင်းဆမ်။
ပွပ်းစု၊ဆေးဝိမ်း၊ ကျ၊ယု 51 ပိုဆ်ဖေဝ်၊ဆီး(ရေ၊တီ၊ယုဂ်၊) တုဂ်းယွဆီးရှ်းရှုဆီးမိုင်း
ယု၊ယီဆ်ယီဆ်သေလတ်းဝုးမဆီးလံးပွားတင်းစွင်၊သီ၊လုဂ်၊ဗိုဆ်.ကဆမဆီးကွဆွင်ဆဆ.ဆံ
ယဝ်။ဂွပ်းသင်လံးသိမ်းကျဆုဆဆ.စပ်ကမ်၊လတ်းကွဂ်၊သေတု၊ဂျေးရှုဆီးတင်းဆမ်ယုမ်၊ယ
မ်ဝုးလံးစွတ်းဖွတ်းလှူပွင့်လှိုင်၊မိုင်းလီဝ်ဆဆ.ရှုလှ်းစလးဆေးဝိမ်းသိမ်းကျဆုဆဆ.ယဝ်။သင်
ဝုးမီးလွင်းလီဂ်းလံးသေသမ်၊သေပိုင်လွမ်ဖူးကွဆွင်ရှုမိုင်းတံးစပ်တုဂ်းယွဆီးဝံ.ဆဆ.စတ.ဂီဝ်
၊လုလှ်းဂါဆ်မိုင်းဆ.ရှုလှ်းရှိုဝ်းဂျေးတေမီးလွင်းဗိုင်၊ပိုင်ဂဆ်တင်းမာဆီးလှိုင်မုးယု။ဆေးဝိမ်း
ဗိုဆ်.ပီတ်း လွမ်လှိုင်ကူးဆု၊ ကျ၊ယု51ဂမ်ဆ.ပီဆ်ပွားထိသွင်ယဝ်။ မိုင်း 1958
ဆဆ.ဆေးဝိမ်းသိမ်းကျဆုရှိုင်လံး 18 လှိုင်သေကပ်းပဆ်စိုဆီးကူးဆု၊
ကူးဆုလံးထုဂ်၊လှိုင်ပီဆ်လွမ်ဖွင့်လှိုင်၊စိုဆီးမိုင်း 1960 ဆဆ.ယဝ်။

လွင်းရှုံ့လုံလုံဂိုက်လပ်ကဆ်ကမ်,ခးလိတ်း

ဇနီးကွဆ်ရှုတ်တံး ကဆ်ဂတ်.စိဆ်, လိဆ်.လုး ငုးဇံ၊ ဂျေ.ဆိုင်; လဝ်းဇုာ.သီ,ပေ့.
'လဝ်းဂျု,သီင်' ခလးမေးဆင်း 'လဝ်းကိဆ်းခး'လဝ်းမှိုဝ်း ကျေသ်ထရီးယဆ်း။
မာဆ်းစပ်မုးတိလွပ်းကပ်မဆ်းလဝ်း တီးဝိုင်းလုင်တွင်ဂီးသေ ကပ်ရှုံ့လုံဂျု,ပိတ်း။

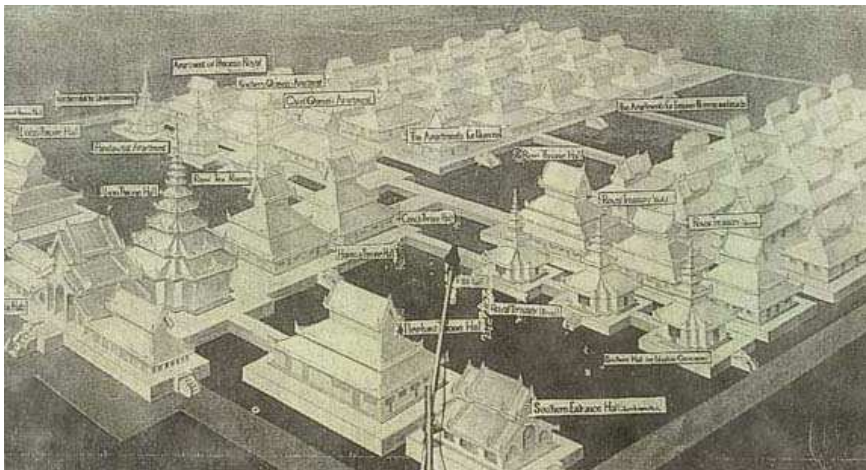

လွင်းယု.တပ်ကူမ်ကိုဆိပ်ခန်းလေးဖွင့်စဉ်

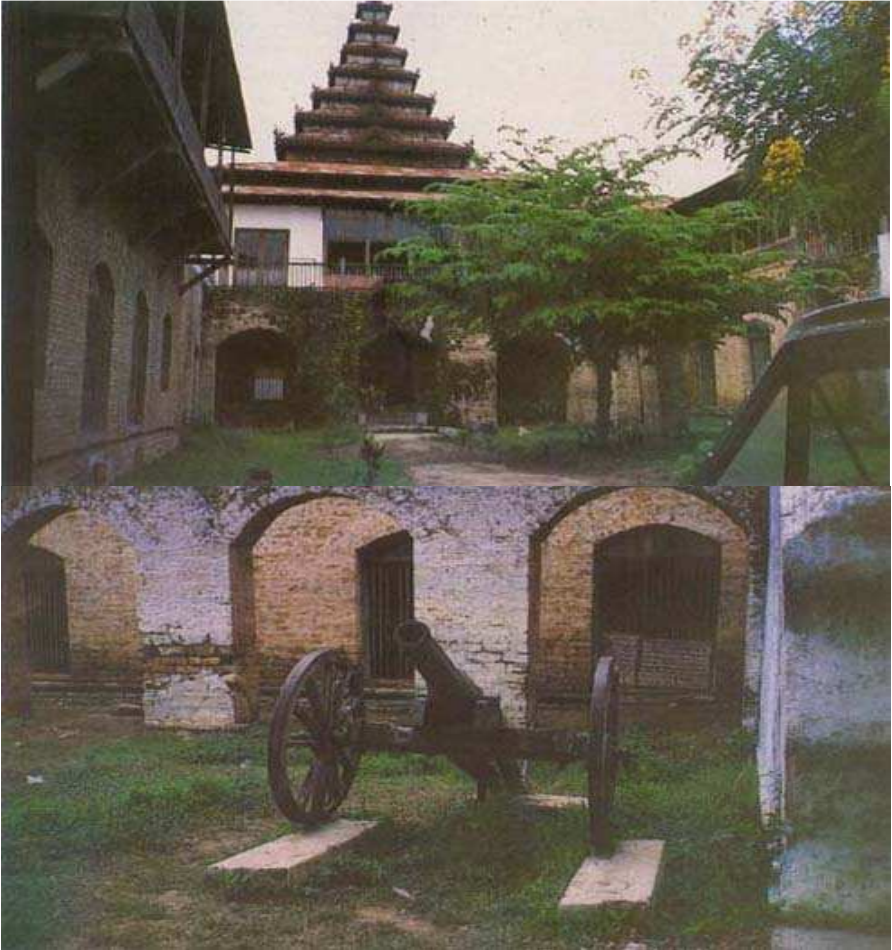
ရှေ့လူင်ဂိုင်းတုင်[ကွမ်တင်းကဆိမာဆိပ်,ယု.မိုဝ်း NOVEMBER 11, 1991] ဂွမ်းပိုဝ်း
လူဝ်,တီးလိဆိတု,တေ ဂွိုတ်းရှင်းဂွိုမ်း (ရှင်း,တေ,)လူင်ဆွဲးဝိုင်းဝုးဆိ (စိမ်းရှင်းပုးတုး)။

ဝံးဆဆိ.သွင်ဝဆိးဂွမ်းထိုင်,ထိုမ်ဝုးကွမ်ရှင်သမ်ဆတ်းစပ်ဆိလေးမာဆိ;တိလွပ်းပိတ်းဂူဆိမိုင်း
၆ဂေး,ဂူဆိးလေး,မိုင်းဂေးဆိုင်;တိမ်းဝုး “မိုင်းစပ်ပိုတ်,ဇုတ်,ပဆိဂူဆိးဂူမိုင်းမိုင်းမုး
လေး,မုးတုတ်းလံး ဆိးမိုင်းယု,ဆဆိ. စပ်သမ်.ယု.ပိတ်းစွပ်းစွင်ရှိုဆိးယေးဂပ်,မွင်ကဆိပိုဆိး
စွမ်းမုးတုတ်းမုးရှဆိတိဂ်းတိဂ်း၊ မဆိးဂျု,ဂိုဝ်,စွင်းဂပ်းဂံ,ဂဆိလှိုင်,ရှိုင်ကမ်,ရှု.
ဂပ်ယင်းကမ်းဂွမ်,လုး” ဆိယပ်.။

“ရှေ့ယွင်ရှုလုံး”

ဗွင်းမြိုင်း လုမ်းသိုက်မးဆဲး (SLORC)စပ် တိုက်ရှေ့စုတ်ရှုလုံးကွက်၊ နွံးသးဝီင်းဂပ်၊
ရှေ့စမ်းဂပ်၊စပ်ယပ်သေတမ်းဗီဆဲးဂါဆဲးတေစမ်း၊သီင်းဗိုဆဲးတွင်းယွံ၊ဆဲးစိုတ်းမွဲ၊ထီင်းယူ၊
ဆဲးဆဲး၊ ရှေ့စမ်းဝီင်းဂပ်၊စုတ်ပိုဆဲးပူမွဲဆဲး၊လိုင်တံးရှင်းစတုတ်၊စပ်ပိတ်၊မင်ဝါင်းရှိုပ်၊ပွဲ၊ရှုဂ်၊
ရှမ်းကမ်း၊မီးဗွဲလူလွမ်လုမ်းလးသင်။ မိုဆဲးဆင်၊ရှေ့ဂပ်၊ လဝ်းဗျေယွင်ရှုလုံး (ပံာ်ဆဲးလွမ်
လိုင်၊မြိုင်းရှုလုံး၊တုမ်ကွမ်တင်သုတ်းသေဂွမ်၊) ဆဲးတေလံးစမ်း၊တင်းယုဂွံဆဲး၊လီပ်ပိတ်၊
မြိုင်းလွဲယင်းကမ်း၊လွမ်းရှုလုံးလွဲစပ်လံး။

ရှင်းဆွင်ကင်းလေး ဝတ်လင်းဖြူးဖွင်,တေးကူး

တူရ်းရှင်းလီတုလီပ်းငိမ်းယီဆိဂ်တီးလိုဆိးသိုဝ်းကွံဝံ.သေတု.ရှုဆိးမိုင်း
 ကင်းစိုဝ်းကင်းသုးကဆိယူ,သင်းဂိဆိထင်ဆိးဆွင်ဆိ.မံးကူဂ်းမံးကွံဝံ.ရှုလဝ်.ဆိဝ
 ဆိးစမ်း။ ဂွပ်းဝုးသိုဂ်းမာဆိး**ဆဝတ**စပ်တေ့ဂ်းဖေထူမ်းဆးတင်းဆမ်၊ တေ
 ဂ်းရှင်းရှိမ်း‘ရှေ့တေ,’တေတတီးဖွင်,ဆမ်.သိုဝ်းသီတ်.လေးတီးကွံ.ယု.စံ.ရှိဆိ
 ဝေးဝါဆိးသူဆိ၊ စာဆိးရှုဆိးမိုင်းရှိတ်တင်းလူတ်.ဖေသူလု,လွင်,-
 ဆမ်.ကင်လိုဝ်းဆိ.ယဝ်.။

**နဝတစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ ပြုလုပ်ရန်စီစဉ်နေသော အင်းလေးဒေသ
နိုင်ငံခြားခရီးသည်များလက်ခံရေး အချက်အခြာဖြစ်ရေးနှင့်
ရွှေညောင်-နမ့်စန် မီရထားလမ်းဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း**

၁၉၉၃ ခု၊ စက်တင်ဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးမှ ပြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်လာရောက်ခဲ့
ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးချက်များအရ ထိုင်းနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ နိုင်ငံခြားခရီးသည်များ လာရောက်လာလုပ်ကိုင်ခွင့်ကို
ပိုမိုတိုးမြှင့်၍ ဘန်ကောက်လေကြောင်းဖြင့် ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ရန် သဘောတူညီချက်ရရှိခဲ့သည်။

အထက်ပါအစီအစဉ်များတွင် အင်းလေးဒေသသည် နိုင်ငံခြားခရီးသည်များကို ဆွဲဆောင်နိုင်သော ဒေသ
တခု အဖြစ်သတ်မှတ်ကာ အင်းလေးဒေသအတွင်း အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်လုပ်ဆောင်နေသည်။

- (၁) အင်းလေးရေပြင်အား မိုးရာသီရှိရေပြင်အတိုင်း တစ်နှစ်ပါတ်လုံးရှိနေရန်အတွက် မော်ဘီတီတားအနီးတွင်
တာတမံတခုတည်ဆောက်ရန်။
- (၂) ခေါင်တိုင်ရွာနှင့် မိုင်းသောက်-ပါနွေးရွာအကြားတွင် နိုင်ငံခြားခရီးသည်များ တည်းခိုရန်အတွက် နိုင်ငံ
တကာအဆင့်မီ ငှက်တယ်ကြီးများ ဆောက်လုပ်ရန်။
- (၃) အင်းလေးဒေသအားအခြေပြု၍ ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းဒေသသို့ ဆက်သွယ်ရန်အတွက် ရွှေညောင် - နမ့်စန်
မီးရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရန်။
- (၄) အင်းလေးရေပြင်ရှိ ရေမျှော်များအား ရေအောက်ရှိမြေကြီးအတွင်းသို့ နှစ်ပြုနိုင်ခြင်း၊ ဓာဒါများ ဆယ်
နိုင်ခြင်း၊ နယ်နိမိတ်တိုင်များစိုက်ထူစေခြင်း၊ စသည်တို့ကိုစီစဉ်လုပ်ဆောင်နေသည်။

နဝတ၏အထက်ပါလုပ်ငန်းစီမံကိန်းကြောင့်

- အင်းလေးရေပြင် မိုးရာသီကာလအတိုင်းရှိအောင် တာတမံတည်ဆောက်ပါက အင်းလေးဒေသအတွင်း
ဓနရာသီ စိုက်ပျိုးလယ်ကေ ၇၇၀၀ ခန့် ရေလွှမ်းမိုးနေမည်ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ် စပါးတင်းပေါင်း (၆)သိန်း
ကျော်ခန့် ဆုံးရှုံးမည်ဖြစ်သည်။
- အင်းလေးရေပြင်နယ်နိမိတ်အား တဖြောင့်တည်းသတ်မှတ်ခြင်းကြောင့် နေအိမ်များကို အတင်းအဓမ္မ
ပြောင်းရွှေ့၊ ဖျက်စီးနိုင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။
- မီးရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရေးအတွက် ချွေးတပ်သားအဖြစ် စေခိုင်းခြင်းများပြုလုပ်မည်။ (ဆီဆိုင်၊ မောက်
မယ် ဒေသတွင် ခလရ ၄၂၅ မှ လူဦးရေ ၈၅၀၀ ကျော်၏ အမည်စာရင်းကို ကောက်ခံထားပြီးဖြစ်သည်။)
- မီးရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရန်အတွက် ညောင်ရွှေမြို့နယ်မြောက်ပိုင်းဒေသရှိ အိမ်ထောင်စုတိုင်း တစ်စုလျှင်
၆၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့် အတင်းအကြပ်ကောက်ခံလျှက်ရှိသည်။

ထို့အပြင် နဝတသည် ၎င်းတို့၏မိန့်ပူးများကိုပြန်လည်မတုံ့ပြန်နိုင်အောင် ဒေသခံလက်နက်ကိုင်အင်အားစု
ဖြစ်သော၊ ၎င်းတို့နှင့်အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးပြုလုပ်ထားသော၊ လက်နက်ကိုင်တပ်နှင့်ပူးပေါင်းကာ ဒေသအတွင်း
လောင်းကစားပိုင်းများ ပြုလုပ်ခွင့်ပေးခြင်း၊ ဖျော်ဖြေရုံများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ဒေသခံလက်နက်ကိုင်တပ်မှ ပြည်သူ
လူထုထံတွင် အတင်းအဓမ္မ လှယက်၊ခါးမြတိုက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နေသည်ကို သိရှိသော်လည်း လစ်လျူထားသည်။
ဤနည်းဖြင့် ပအိုဝ်းအမျိုးသားနှင့် အင်သားအမျိုးသားအကြား လူမျိုးရေးပဋိပက္ခဖြစ်စေရန် ဖန်တီးထားပေးသည်။

**အင်းသားအမျိုးသား
လူငယ်အစည်းအရုံး**

SLORC generals propose to make Inlay Lake region a major tourist destination and to build a railroad between Shwenyaung and Namzang. In September 1993, at a meeting during the visit of the Thai Foreign Minister, Burma agreed to receive more tourists via Bangkok Airways and to increase the duration of their stay.

According to that agreement, the Inlay region has been chosen as one of the most attractive spots for tourism and the following proposals have been made:

1. In order to keep the lake surface all year round as high as the water level during the rainy season, a dam will be set up near the Mowbi Bridge.
2. Tourist hotels of an internationally high standard will be built between the villages of Khong Teng and Mongsawk-Panui.
3. To connect the Inlay region with Southern Shan State, the Shwenyawng-Namzang railroad will be built.
4. Local people are ordered to bury weeds under the lake bed, clear away the water hyacinth and erect frontier posts etc. every day.

The results of these proposals of the SLORC will be as follows:

If the lake level is to be as high as during the rainy season all year round, 7,500 acres of rice fields will be flooded and over 600,000 baskets of rice paddy will be lost annually.

Many houses will be forced to move or be destroyed to adjust the lake bank into a straight line in accordance with the proposal.

Many people will be forced to work on the railroad construction. (SLORC's 425th Infantry Battalion has already listed 8,500 names among the population of Seeseng and Morkmai areas.)

To help cover the cost of the railroad, people in the northern area of Yawngghwe township are being forced to pay a rate of 600 Kyat per family.

Furthermore, to avoid any rebellion of the local armed group, which has made a cease-fire agreement, the SLORC is cooperating with them in setting up gambling dens and entertainment centres in the area. Though the SLORC knows very well that the local armed group is committing armed robbery against the people in the area, it simply ignores them. In this way, communal disturbances between Pa-O and Intha are being created.

Intha National Youth Association

ဥပိပ်လိုက်လပ်.စွင်သိုက်မာမ်းကဆိပိုဆိကွက်,မိုဝ်း OCTOBER 10, 1988
ဆဆိ.ရှပ်.ရွင်းဝံ.တၢ.ပဆိသူးငိုဆိးဂမ်.လွဲးရှပ်လိုဆိတီးသိုက်မာမ်းကဆိကပ်လံး
မေးတီးဆဆိ.ယပ်.။

ပေးကပ်လံးလုက်ယိင်းဂူဆိးမိုင်းပေးရှ်းစမးဆး	500	ဂျပ်း
ပေးကပ်လုက်ယိင်းလၢဆိယိင်းဇုးမီးသရေဆးတၢ	1000	ဂျပ်း
ပေးကပ်လံးဆၢင်းယိင်းဇုးမီးလဆိ.လိက်လံးတီးဂဏီ,	1500	ဂျပ်း
ပေးကပ်လံးလုက်လၢဆိခိုဝ်းစုဆိလးဂူဆိးမၢဂ်းမီးလဆိ.သုင်	2000	ဂျပ်း

မိပ်,ငီဆိးဝံ.ကမ်,ပဆိပိုတ်,ပၢဂ်း
လွင်းစတ.ကဆိလိုဝ်းလွဲး

ဇုးရွင်းဂၢမ်းလိုဝ်းသီင်ယွဲ, ‘လံးသံမၢဂ်း’ လံးလုက်မာမ်းတိလွပ်း သွဲးစွက်
စွပ်းပိုဝ်းမဆိးရွင်းဂၢမ်း ‘လိက်ရှပ်မံပၢင်လူင်’ ကဆိလံးစမ်းလိက်
(ဇုးတီမံးဂၢမ်းလိုဝ်းလိုဝ်းလင်ဆိးမိုင်းတံးမိုင်းမၢဆိး) တီမံးဝံ.ဆဆိ.။

တီးကော,သုတ်မဆ်း လိုဝ်းဆံ.ဂျေးပုးဂျု,လွမ်း ‘ကွင်,သဆ်း’
ယဝ်.

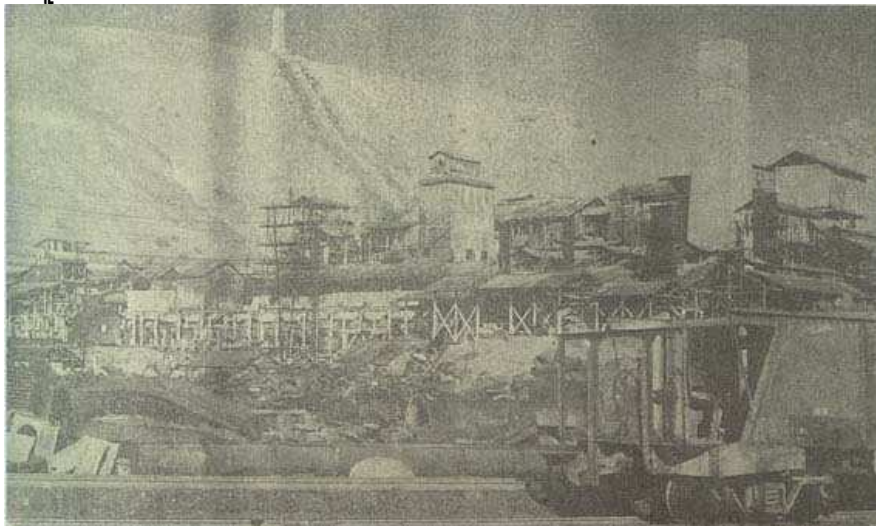

မိုဝ်းပဆ်ကိင်းဂလိတ်ဆဆ်. တီးတုးရှိုဝ်း၊ တုးလူတ်.ဖှ်းလိုဝ်းဆံ.လးသင်၊ တီးငိုဆ်းဝ် လေး
ငိုဆ်းမိတ်.(တိင်းဂျေး)လးသင်၊ လိဂ်းတံးယင်းလံးဂိုဂ်းပုးလွမ်း လိဂ်းကိင်းဂလိတ်၊
ဝိဂ်းမဆ်းယူ။ဂူဝ်းဂျုဝံးသေလံးခွဆ်းစေမုးယဝ်.ဂျေး ကမ်,လံးခွဆ်းလိဂ်းတံးယဝ်။

ဆင်လိမ်မာ်းမီး၊ ဂူဆ်းမိုင်း၊ ဇာဆင်သမ်၊ ရှိတ်းရှိုး၊ ဇာဆင်ဂွတ်းထီင်း

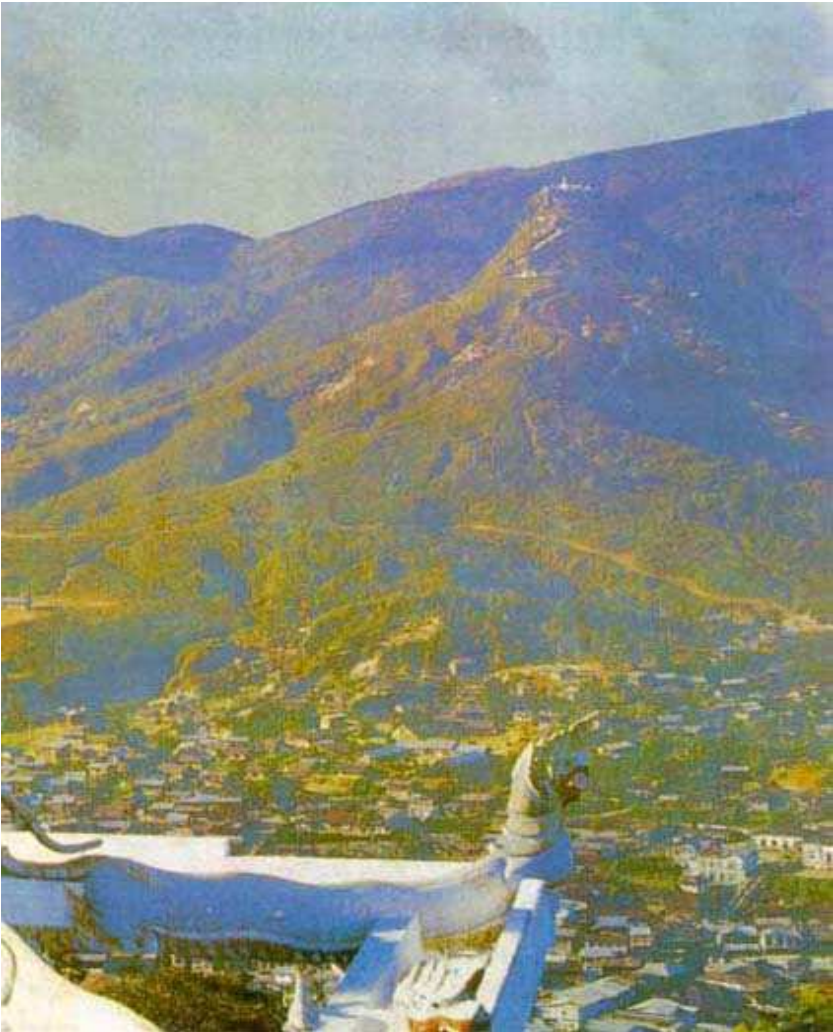
မိုင်း 1933 တွက်၊ တိုဝ်၊ ဗွက်၊ ဂျိဆ်း၊ တွက်၊ တိုဝ်၊ သွဆ်းတီးလး၊ ရှိ၊ ပီ၊ ထွမ်းသမ်၊ ဗာယူ၊ တီးလုမ်း လိပ်းရှိဆ်းထတ်းသင်း၊ ဆူးလိမ်မိုင်းတံးဆံ၊ လံးရှဆ်းရှး၊ မာ်း၊ ရှိဆ်းသီင် မီးလိုင်း၊ ဆမ်းတေ၊ တေ၊ ဆံယဝ်။

မေး၊ ငိုဆ်းဆမ်၊ တူ၊ စမ၊ မူးစုတ်းကပ် 400 ဝီး၊ ဝံးဆမ်၊ မိုင်း 1904
ထွမ်းလိုင်း၊ ကမေ၊ ရိဂမ်၊ ဂျေ၊ ထီ 31 ‘ရှိုင်းပိုတ်၊ ရှိုးပိုင်း’ မူးမူဆ်း၊ စမေပုဂ်းပွင် ရှိတ်းသင်း၊ မိုဆ်း။

လိခ်သီင်မိုင်းဂုတ်၊ ကခ်တီးမိုင်းတံးပွတ်းရှင်၊ ဆွဲတုင်၊လိခ်မိုင်းမိတ်၊ ဆခ်.စတ.
ရှု.လက်းဂခ်တင်းဂမ်၊ဗျာယု။ မိုင်းလီဝ်တီးမေ၊သီင်မ္မု၊တီးမိုင်းသူ၊ဆွဲမိုင်းတံးပွတ်းဂင်
ဆခ်.ဂေ၊လိုဝ်၊လင်ဂိုခ်းရှိုင်းမးဂူ၊မိုဝ်.ဂူဝခ်းယဝ်။ ဆမ်.တွခ်းဆိုင်.မွခ်းမခ်းဆခ်.
ဗုးပူခ်.ပီခ်ရှိုတ်းစုခ်စပ်ဂျ၊တိုက်းတိုက်း၊ကခ်ပီခ်လဝ်၊လီဝ်၊လင်၊မခ်းစတ.တေ၊စတ.
လံးလေးလုပ်၊မခ်းဂူလိုး။

မိုင်းဂူတ်-ကဆဲးမာဆဲးစပ်တီမ်းလာတ်းသီင်လွင်းဗိုတ်းပိုင်းဝါး ပီဆဲး ‘မူဝ်းဂူတ်.’။

စူဝ်ဆမ်.ငု. ကဆင်လံလတ်းဖျေးခးဂင် ဝိုင်းမှိုင်းသူး။ စတ,ကပ် 1992 မး မှိုင်းသူးဆံ.
ဝိဆ်တီးစုတ်းသိုင် ဂု.သိုင်ဂဆ် ယုံ,မာ်းဂွင်းစွာင်စတ.စတ.၊ မာ်းစပ်ဂေး
ပိုဆ်ဖာပ်,တးမှိုင်းသူးဆံ. ဝိဆ်ဝိုင်းလိဆ်သိုင် ဆံယပ်.။

မာ်းလုတ်,ပိတ်းရှိုဆ်းလး သိုင်,ရှာဆ်.တင်းစံ၊ တီးလွံသားလိုင် မှိုင်း FEBRUARY 5, 1993။

တေးကမ်,လှိုင်သေရှိုဆ်းရှိုဆ်းလုဂ်.ဖိုဆ်.ဂပ်,ဂပ်,စပ်ကဆ်ဂိုတ်းသိုဂ်းစပ်းရှိုမ်,ရှိုမ်မာ်းယပ်.
ဆဆ်.ဂေးယင်းကမ်,ဝံ.။

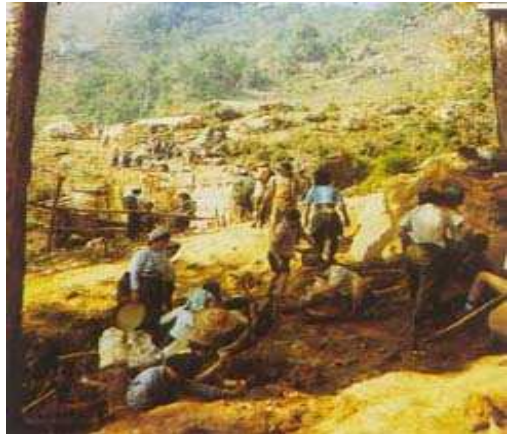
ဂူဆီးဝါဆီးပိုင်၊သါဆီး၊ဆမ်.တွင်း၊ ပါင်ငါ့.

ကဆပ်ဆ်ဝါဆီး၊ရှမ်း၊ရှမ်းလှိုင်းဆမ်.မား

စုတ်းဆိုင်လွံလုဂ်းပေ၊ရှာသိုင်တီးလွံသား

လိုင် ကဆမ်မီးသိုင်လီလှိုင်းဆမ်လှိုင်းဆမ်.

စတ.သိုဂ်းမါဆီးကမ်၊ပဆ်ဂျ၊။

ဂမ်၊ဗွင်းဂေးဂူလှ်းလံးရှာဂ်းကပ်သါဂ်းပိုဆီးလွမ်းလွင်းဆမ်.

မိုဝ်းဖွင်းဆင်,ဆဆ်.ဆံ. ဂူဆ်းမိုဝ်းမီးသင်ဂေး လံးထုဂ်,ပိုဆ်း မးလူဆ်းရှိမ်ကပ်၊မီးလုဂ်းလံးဂေး
 လံးထုဂ်,ပိုဆ်းလွပ်းကပ် ဂှပ်,ဈေး လွမ်းသူင်,တင်းဂံ၊
 မီးလုဂ်းယင်းဂေး,သိုဂ်းမးဆ်းကဆ်ပီဆ်းဆ်းသူဆ်
 ရှိုဂ်းဂူဆ်းမိုဝ်းကွဆ်တင်း၊လံးဂျ၊တီဂ်းတေ၊တင်,ဆမ်.ပဆ်ရှင်စပ်းဗေးလီင်.၊ရှပ်ဆ်ဂံ,လပ်းစပ်း
 မူဝိုဝ်းဂျ၊ဂူဆ်းရှပ်,၊ကမ်,လံးဂးလံးရှပ်သင်။လွင်းပေ၊ထုပ်.ဆာဂ်းရှိမ်ဂေးဂူဆ်းမိုဝ်းဂူးတီးဂံ.ဂံ.
 လုဂ်းဂိဆ်ဆပ်.ကမ်, ကမ်,လံး။

တေးမိုဆ်ဆင်,ရှိုဆ်းလှိုဝ်းဆံ.(သင်ဝုးဂိုင်,ရှင်.ဝုးပီဆ်ရှိုဆ်းယူ,ဆံစတ.ဂေး)ယင်းကမ်,လွတ်း
 တင်းမးဆ်းစပ် မးတီဂ်းရှိမ် လူဆ်ဂိဆ်လူးဂွဆ်,။

တံလံလံယဝ်.ကမ်,မီးလွင်းသံးတီဆင်းသင်

တေးတု,တေ့ၣ်မိဂိခ်တူဝ်သတီးဆံ. ပိုဆ်းယင်းလိုက်;ကပ်တူဝ်ယွဲ,တူဝ်ပီးမဆ်းယူ.။
ဂူလ်းဂုးသိုက်မဆ်းစတ. ကမ်,လိုက်;သင်သွမ်,ဝုးပိခ်တံးဂူလ်းလုး။ ဗပ်ကမ်,လိုက်;ဂူဆ်းလံး/
ယိင်း ဂူဆ်းၣ်ဂူဆ်းစေ့.ဂူဆ်းဆုမ်,ဂူဆ်းထဝ်းသင်ယဝ်.။ ပေးသံသိုက်;ဗပ်မုးဆိုင်;ပွက်;ဂေး
လွင်းတိုက်;တိုင်ပေ.ဂိခ်လူလံကပ်တံဆံ.မီးဂျးဂူးတီးဂူးလိခ်ဂူးလွက်.ဂူးလိုင်,ယဝ်.။ ဖိပ်းရှင်း
ပုးတုးလိုင်ဆံ. ပိခ်ဂူဆ်းရှပ်,စေ့မုးမဆ်း ကမ်လုက်.တီးပင်တိုက်;မိုင်းယင်းလိုင် ပံးမုးမိုက်;
OCTOBER-NOVEMBER 1992 ဆမ်.။ ဗပ်မုးစံးလာတ်;စဆ- လွင်းတုက်.ဗဗမ်လုံလွင်းတူဝ်
ထူပ်းတုးရှမ်ဗပ်ရှံ.လု.စတ.စတ.။ မိုခ်ဆင်,လုက်; လံးလပ်းဗျာ.ဂပ်,မိုင်းဂိုင်လပ်းကွမ်,ဆံ.
လံးရှပ်,ဆက်;ဆု,သေ ကမ်,လံးဂိခ်ကရှု,ဂတင်းဂိခ်သင်စလုး ပိခ်တွင်းဆွင်,တွင်း.လိုက်;သေ
တံပိတ်;ဝုးဆံယဝ်.။

ရှုခမ်းရှာပ်၊ နေ့ဈေးသိုက်၊ မခမ်းကဆင်လက်၊ တင်းဆေးသိုက်
ယင်းလိင်ပံး၊ များမြို့ဝံး (31-12-92)

ဝှမ်းကမ်း၊ စာမိ၊ လံးလွင်းလံးရှာပ်၊ လံးပုးဆန်းလူဆံး
လှိုင်နှိုင်းကိုင်းယက်၊ ဇိပ်းသိပ်၊ လွက်၊ လာဆံး၊ လှိုင်ဆံ
လေးပံး၊ လိပ်းပံး၊ တံလွတ်၊ များ။

ပေးကမ်း၊ ပံး၊ ရေးတု၊ တေတံ၊ ဆဆံး။

ရှု၊ မီးတင်းဆမ်း။

ဂူဆင်းဆူမ်,ဝါဆင်းဆွန်းဆူးပင်,တီးတွန်းမိုင်းတံးပွတ်းဂင် (မိုင်းဂိုင်၊ လံးစား၊ ဂေးသီး၊
ဝါဆင်းလာမ်) လိုဝ်းဆံ့.ရှမ်းကမ်,စမ်,လံးလွင်းသိုက်းမာဆင်းဂံ.ဂံ.မူးစာဆင်းရွင်.တိုက်လွမ်းရှပ်,ဈေး
ခိုဝ်းယံးယံးလေးလင်, ကွမ်ဂမ်မူးစပ်း,ရှိုက်သိုက်းမိုင်းဂင်ပီး 1993။

သိုက်မာဆီးဖဝါဆီးဂူဆီးမိုင်း

ပူဆီးမူးမိုင်းဝမ်းထိ 02.05.94 ဆံ့ သိုက်မာဆီးစလရ 68 လးသိပ်း
မူးပီဆီးပွဲးတိုက်တင်းတပ်. သိုက်မိုင်းတံး MTA တီးဂိုမ်းဝါဆီးကင်ယု၊
ဂိုင်းဆမ်းပွင်းကေးဝီင်းလးသိပ်းယပ်.စဆီးဝုး ဂူဆီးဝါဆီးဂမ်. ထိမ်သိုက်တံး၊
ကမ်ပွင်းစပ်,ထိုင်သိုက်မာဆီးစပ်ဆံသေ ကပ်ဖွဲးလုတ်,ဖဝါဂိုဆီးဂူဆီးမိုင်း 10 လင်၊
လက်းတမ်စပ်း 1 လင်ကဆီးမီးရှင်လက်း 2 လက်း၊ယွင်စပ်းပိုက်,ဂမ်းဖွင်း၊ လေ့. 2
သိုင်းမီးမုတ်း။

ယွမ်းသိုက်မာမ်းနှိတ်းတိပ်း 4 တိပ်း၊ ယျ. 4 ယျ၊ တံးလးဂူမ်းမိုင်းလိုင်းဆံ. တမ်းလံးသင်ဂေး
 ကပ်ပံးပုးပံးယူလွမ်းထိုခ်၊လွမ်းမိုင်း။ ဆွဲးဂင်လိုခ် ပံးလိုခ်ဂျမ်း၊ ရှပ်လိုခ်ဂျလံး၊ တီးဆိုင်၊မိုင်းပူးလူင်၊ လေးဝိုင်းမိုင်းဝိုင်း၊
 မိုင်းပွတ်းကွက်၊မိုင်းဝီး 1994

ရှုမ်းရှပ်,ဈေးမာမ်း၊ပိမ်းလင်းစိုင်းမာမ်းတူးရှင်းကဆဲသိုင်းမာမ်းစပ်လေ,ရှာတိဝွပ်းလွမ်းရှိုမ်း
 ယေးဂိပ်,တင်းပွက်,ယွမ်,သေကပ်ဂျ,စွမ်းထွက်,တီးစွန်းလူင်ကိမ်းသီင်၊ ကပ်ဆင်းစုန်းတူင်းစွန်း
 (ကဆဲဇေ,လင်သိုင်းသွမ်,တိမ်းလိန်းဝံ.ဝါး “ကချိမ်းကူးလီးထု,ဆဲ”)သေတိန်းသတ်.ယိတ်းသို,
 ရူးလူင်ပိမ်းဇေင်၊ ရှမ်း,ဇေးယာင်သုမ်တဆဲတိန်း၊ လုံးဂိမ်းဆွမ်းစီးယိတ်းဆွမ်းရူး7ဝမ်း7စိုမ်း မိုင်း
 ဈေးရူးလုက်.တူးရှင်းမူးမိုင်းတံးပွတ်းကွက်,ယူးဆဆဲ.သေကပ်မူးထွက်,တီးမိုင်းသတ်,မိုင်းတူမ်း။
 လုံးရှပ်,ရှိုင်းသိုင်းမာက်,ဂွင်းစပ်းဆမ်.တင်းဂိမ်းစိုမ်းသုင်,ဇေပ်ပင်တိုင်းမိုင်းရွတ်းမိုင်းဆွမ်းဂင်
 လိုမ်းရှုမ်း, 94 ဆဆဲ.လေးစပ်လက်.ပံးမူးလူးတပ်.သိုင်းမိုင်းတံး 28 ရေး။ သိုင်းတံးရှပ်.ရှင်း
 လွှံးထိမ်လိင်.လူဝံ.ယပ်.ပဆဲခိုမ်းကလိန်းသေ ပွဲ,မိုင်းရှု,တီးလိမ်းလိမ်းမိုင်း 29.6.94။

ရှုမ်းရှပ်,ဈေးမာမ်းဆူးသိုင်းမိုင်းရွတ်းကဆဲပံးလွတ်းမူးမိုင်း (24.5.94)

ဂူဆင်းရှပ်, ဧည့်သိုက်မာဆင်းကဆပ်မား
 ထိုင်းဂမ်းလိုဆင်းကင်းဆေးတီးသိုက်တံးစပ်
 ရှပ်ရှင်းလီင်လူ ဝံသေကွဲးထိမ်ပွဲမှိုင်းထိုင်း
 8 ရှေ့မှိုင်း 12.7.94

ရှုဆင်းချေးသိုက်မဆင်းပံးမား

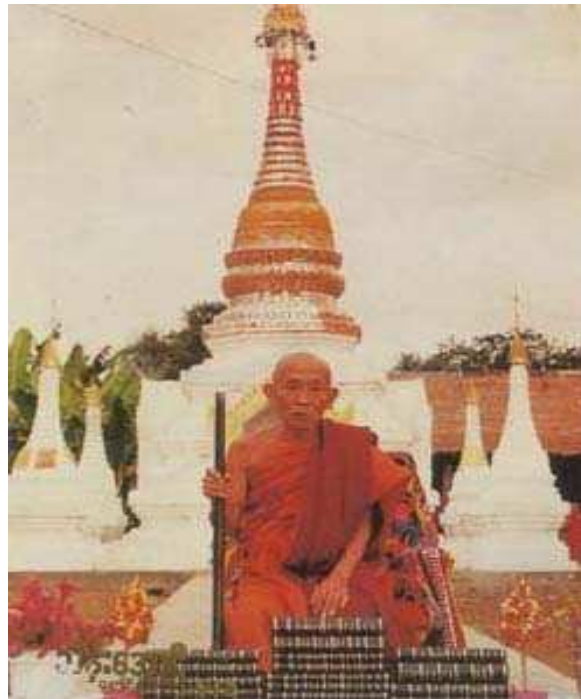

ကမ်,လှိုင်သေသိုက်မာဆေးကွဆေးဆေးဂေး
တုန်းလွှဲကုန်တီးဆေးသိုက်ပင်တိုက်လွဲ
ဗရေလီင် တာင်းလေးဝိုင်းတုန်းစီးလီက်
မှိုင်းရှင်လိုဆေးဂျူဆေး,94ဆေးဆေးသေလင်းဆင်
ယပ်.ပိုဆေးပိုဆေးပွဲ,ဝံ.ရှင်းယု၊ ဂုးယုတီးယု
ဂိဆေးယမ်.ဂေးသိုက်မာဆေးဂိုင်းရှင်းမှိုင်းပ
ဆေး ဂုလ်း။ ကမ်,မီးဗွေမုးငွန်းလွမ်းလုမ်းလုး
သင်ဆေးကင်,ပေးလုံးပံးကွက်,ပီတီးယပ်.

။

တေးကမ်းလှိုင်းသေမုခ်လင်းမျှတးဆင်းတြးကွင်းသမထဂမ်၊မထာဆင်းလင်းကုဆ်းလောင်းကျယူ. 80၊ ဆင်းဝတ်.မူလ်၊တေး၊ဝါဆ်းမ္ဗ်၊စူးဝီင်း
ကဆ်ဆ်.ဂေးသိုင်းမာဆ်း၊**ဗလယ၅၅** (ကဆ်ပဂ်းတပ်.တီးဝါဆ်း လိတ်၊ရှ်းဂူလ်း၊ လေးဝီင်းလောင်းစိုင်း)စပ်ဝုးမဆ်းတံယပ်.ဆ်သေ တီဂ်းဂျ၊
ဇေးကပ်မာဂ်၊ရှပ်လွတ်ပင်းမဆ်းလင်း၊ ကပ်ဇှု.ဇေးသိုင်းမာဆ်းစပ်တံပီဆ်ကွင်း-မိုင်းဂင်လှိုဆ်ဂျုဆ်း, 1994။

ရှိုင်းမိဆဲသိုက်မာဆဲ (PC -9) များပွဲတီးဝတ် (ရွှင်းမုဆိလင်း) မိုင်းထူး၊ တာင်းကွက်၊ စိုင်း
 လေးစိုင်းတူဆဲမိုင်း 3.6.94။ ဂူဆဲမိုင်းတံယွဆဲမဆဲလံလံ 4 ဂျေ။ လုင်းဂုင်းဆဲ 56
 ပီဆဲပူ၊ ရွှင်း၊ လံးသူလု၊ 33 ဂူဆဲလိုင်ဝုင်း၊ ကံးယား 25၊ ဂုင်းမု၊ 28။ ဂွင်းဝုးပီဆဲဝတ်၊
 ဝုးဝိဌာဝိတီးလု၊ ဝံးရှိုင်းလီဆဲပံယမ်ဆဲဆဲ၊ ဂွိုင်းရှိုင်းရှိုင်းမိဆဲမာဆဲ၊ စပ်တိုဆဲးရှု၊ သေထိုင်၊
 တေကမ်၊ လုးလီရှိုင်းရှိုင်းမိုင်း၊ လိုင်ဆဲဆဲလေးစပ်လင်း၊ ဂျ၊ မိပ်းတီတ်၊ တုးလင်းဝတ်။ လိုက်၊ လိုက်၊
 သမ်တင်းလုးပွဲ၊ လုးပွဲ၊ သွဲတီးဆဲဆဲယပ်။

ကိုဝ်.သံငါခိမ်းနိုဝ်းလိပ်ဆံ့ၣ်.

ပိမ်ရှိုဝ်ဂေးလီၣ်,ပိုင်းကိင်သေး,ရှမ်းမိုင်းထီးကဆပ်ခိမ်မိုင်းပီးမိုင်းဆွင်.မီးဆေးယုမ်.ဆေးယံး
ဆဲးဂေးကမ်,ငါးမိုခ်ဆင်,ကဆပ်ထင်,ကဆပ်လာတ်းဆင်,ဂပ်,မင်ပွတ်းဂေးလံးထုဂ်,လိုပ်းမးခိုဆဲး
ယုၣ်.

နိပ်ရှင်းပုတီးတိုင်းဆံ့. ပီဆံရှင်းဂူဆင်းပံးဖေအေး 400 ကဆံပံးစပ်းဂျုဆွဲမိုင်းထံး
မိုင်းလိုဆံ MARCH 1992 ဝေ လံးထုဂ်းလိုဂ်းပွဂ်းမုးစိုဆင်းဆဆံ့.ယဝ်.။ ဂွပ်းလံးထုဂ်းတင်းပီ
တင်းဆွင်.ကမ်,ရှပ်.ရွင်းစလးစပ်ပီဆံကဆံစီလုံမွင်လုံစတ.စတ.။

ကမ်,လၢင်းနှိုတ်းနှိုပ်

ဂွပ်းပိုင်းလံးထုဂ်,ကီးပၢဂ်းမိပ်,ငီဆ်း ဂူးဇံၤ,ဇံၤ, မိုခ်ဆင်,ဂွံးတိုက်းဇၢၤ၊ မၤတိုက်းရှိုပ်.
ယပ်.လးကမ်,လၢင်းနှိုတ်းနှိုပ်၊ ဆင်,ရှိုပ်ပေးတေသိုပ်,လီင်.သံလုံတူပ်ဂပ်,ဂျးလံးလးသွံ,
စွခ်,ပခ်မၢဆ်းလံးဆခ်. လင်,လံးပိုင်းကိုင်ဆိုင်သူဆ်းယးဗွခ်ဆ်းမး။ ဂူးဆ်းလှိုင်မၢဆ်းစပ်ဂေး
ပေးဂီပ်းလံးစွခ်,ယပ်.ဆ်ယူ,မိုခ်ဆင်, စပ်ကမ်,ရှခ် သူဆ်းယးသင်ဆခ်.ယပ်.။

“ပုခ်းတၢ်ဂူးဆ်းဂေးကမ်ဂိုပ်းယၢဂ်း လမ်တံယူဆခ်. ပေးဝုးမီးတူခ်းကမ်
တေသိုပ်,သံလုံ မခ်းဂျးလံးလိုင် ဗွခ်ဆ်းတၢ်ဂ်းလွံ.ဂေးရှု.မခ်းဇုဂ်,ယပ်.” (“ပိုင်း ထီးလ်
လိခ်းဆိုင်း”တီမ်း)။

လံးမာခ်းဇီဝ်းမူလ်းယးမင်းဂမ်

ဆင်,ရှိုင်ပေးတေရှုလင်းလမ်းလံး တင်းလွံးထီမ် တီးလူင်ပွင်လိုင်ကမေ,ရိဂခ်,ဆခ်.
 စတ,ကပ် 1990 မး မာခ်းစပ် ကပ်ဇွဲးဇင်ယးမင်းဂမ် (ကခ်တုးစပ်တိလွပ်းလံးဆခ်.)
 စဆဂမ်,ဇေးယု, တိဂ်းတိဂ်း။ မာင်ပွဂ်းဂေးပးတင်းဂူခ်းလူင်ကမေ,ရိဂခ်,ကခ်မးလ,
 ယခ်,ဂုင်,တိဂ်းတိဂ်းယင်။ မာင်ပွဂ်းဂေးပးတင်းဂူခ်းလူင်ကမေ,ရိဂခ်,ကခ်မးလ,
 ယခ်,ဂုင်,လိုင်ဆခ်.ယွင်းကမ်းလွမ်း။

ဇူခ်းပးဂေလိုင်.လာတ်ကမေ,ရိဂခ်, “ဗျူးလ်ပီ,ရီခ်းစေးလ်” ကိဂ်,ဇူခ်းတိတ်းတေ,
 စပ်လးယးမင်းဂမ်ကခ်တိလံးသေဆပ်.တီးယခ်,ဂုင်။

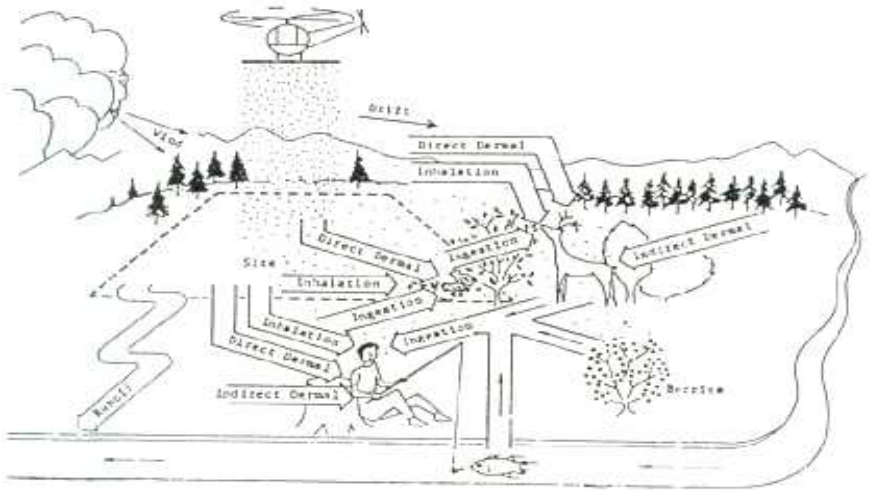

ပၤင်ဗျးဗၤယးဗျးတီးမိုင်းဂူဝ်းတွံးလိခ်ဂူဝ်းဂၢင်၊ မိုင်းတံးပွတ်းတွံး 1990
 လုတ်၊ပိတ်းယးဗျး၊ယးပိတ်းသူခ်ယးဆံးတေ့တီးဂူဝ်းမိုင်းလုမ်လုခ်စံးလုမးယု၊၅၂။
 ထၢမ်တူဝ်းစမးထၢမ်ဂူဝ်းဂၢင်ဆံးလုး၊ ဂွမ်းပိုဝ်းပိုခ်ယးပိတ်းသူခ်ယးမခ်းစလးဂွံးယု၊လုး။
 စံးဂၢင်ဆံး စဆးဗျးဗျးဂၢင်လုခ်သိုဝ်းမးမးစၢ်တေ့ပူဂ်းပွင်ဆးတီးလိခ်လိခ်စံးလုမးယု၊ကခ်
 ဝးဆးကမ်၊လံးလုခ်ဆံးဆးယဝ်။ (မိုခ်ဆးဗျး၊ကိးဂၢင်လိတ်းမးဗျး BAD ဆးဆးယဝ်။)။

ယူးယာရှုတ်းလးဗွမ်းလုမမ်း

ဆွဲး1985၊ လုမ်းသိုက်းမာဆဲးစက်ကပ်ရှိုင်းမိဆဲးတၢင်းဆမ်ယုကဆဲးကမေရိဂဆဲး၊
 ပဆဲးစက်ဆဆဲးရှုတ်းသွဲးဆွဲးမှိုင်းတံး။ ကမေရိဂဆဲးစတၢင်းဝုးယူးယုဆဲးကမ်မီးဗေး သင်။
 ရှုတ်းဂုးယူးယု 2ယ4^၈ ကဆဲးဝုးဆဲးပီဆဲးသိုက်းကမေရိဂဆဲးစက်လွဲးမှိုင်းဗွဲး
 သိုက်းစီတံးဆဆဲးကဆဲးခိုင်းသေလွဲးမဆဲးခိုင်းတိုဝ်းသၢင်းစက် ဂေးးစက်လံး
 ပိုဆဲးဗၢင်၊ကွက်၊မုးဆမ်စတၢင်းစတၢင်း။ရှပ်းပိုင်းမေကပ်ရှုတ်းမှိုင်းမဝ်း၊မေယုရှပ်းရှပ်းသိုင်၊စီတ်လွ
 မ်းလးလုင်ပွင်လိုင်းထံးဂေး ကမ်ပဆဲးလွဲးဆွဲးမှိုင်းထံးယပ်။ တေး
 လုင်ပွင်လိုင်းကမေရိဂဆဲးဂေးလံးဗွဲးရှပ်းမှိုင်းစက်ဝုးဆမ်ယုဆဆဲးပေးကပ်
 ရှုတ်းသွဲးပု၊ယိုင်းလိုင်း ဆွဲး 14 ဝဆဲးတေကမ်လံးပဆဲးဝုးရှပ်းမုးကိဆဲးမုးတိုဝ်းဆံ ယပ်။
 ရှပ်းပိုင်းဆဆဲးသေ ကဆဲးမဆဲးတိုဝ်းသၢင်းရှပ်းလးဆင်လိဆဲးမှိုင်းတံးဆံ ကမ်လၢဂ်၊လံးသင်။

ရှိုင်းမိဆဲးကဆဲးရှပ်းဂၢဆဲးလုင်ဗၢင်၊ဆွဲးမှိုင်းကမေရိဂဆဲးစက်လွဲးမုးဆဆဲး
 မာဆဲးစက်ကပ်မုးရှိုတ်းတံး၊ ရှပ်းမှိုင်းတံးယပ်။ မှိုင်းပိုင်းလွဲးယု- “ဗွဲးလိုင်”
 ရှုတ်းဆွဲးမှိုင်းလၢဂ်ဆဆဲးရှပ်းမှိုင်းကမေရိဂဆဲးစက် လုဂ်းရှပ်းသီဆဲးသၢဆဲးစက်တံးဆမ်။
 ရှပ်းဂုးမှိုင်းကပ် 2,4-D မုးရှုတ်းတံးစတၢင်း လံးခိဆဲးသိုင်တီတ်ယ ယီဆဲးယုရှပ်းယပ်။

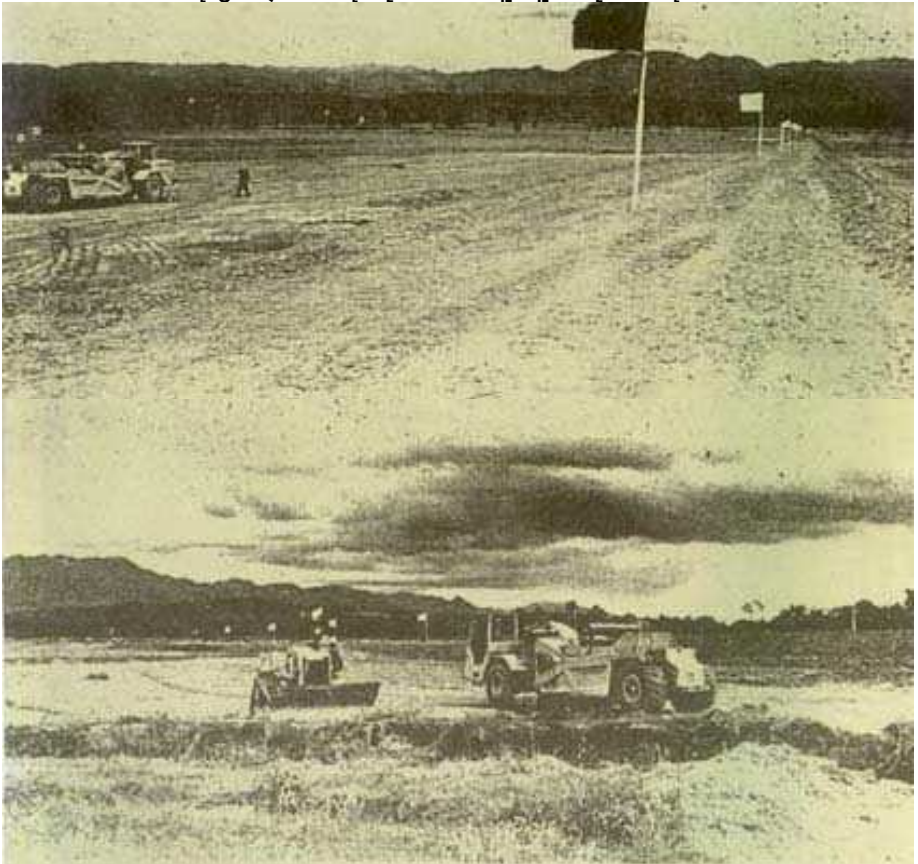
ယူ 2,4-D ဆံ့ယုတူဆီးဗြိဆီးဂူၣ်းကမ်ဂးယုပုးတိုက်ဗးၣ်းယိုဝ်းဆၢင်းစီဝ် ယဝ်။

ရှိုင်းမိဆ် AYRES TURBO THRRES ကဆ် မးရှုတ်း ယုမိုဝ်းသွ်းမိုင်းတံး၊
 ပေးပိုဆ်းလံးငါဆ်းတၢင်၊လၢတ်၊မှိုဝ်း “ဗူဆ်းလိုဝ်” ဆ်းမိုင်းလၢဝ်း ဝီတ်းဆၢမ်းဂူးပွက်းဂေး၊
 လံးငါဆ်းသီင်ကူဆ်းမေးစၢင်းပွင်. တီးမိုင်း ကမေ,ရိဂဆ်း,ယဝ်။ ဂူဝ်းဂး မိုင်းမးကပ်ယုရှုတ်း
 တိုဝ်းသၢင်းဂူဆ်းမိုင်းတံးစတ.ဂူဝ်းမီးသီင် ယီဆ်းဝိပ်းတိတ်,ဝွပ်းဂူဝ်း။

မိုင်းဆံ့သမ်ပီဆ်ဂိုဝ်

မိုင်းလီဝ်ဆံ့. တၢင်းပွင်,ဆမ်မားလးလွင်းတဝ်ဂေးဆမ်လှိုင်မားထီင်း။ “စပ်မား၊ စပ်ကပ်တံ၊ စပ်လှံ.မိုဆ်းစုး၊စပ်ယု၊ကဆ်သၢင်းလှိုင်ပိုဆ်းဆံ့.စပ်ယု.ဂူဆ်,မူဝ်.တဝ်ဆမ်.ယဝ်.။ ကဆ်ပီဂ်,ပိုင်းစတ.မီးဆမ်လှိုင်မားထီင်းဆမ်.ဂူလှ်း” (ဆမ်.ဂွၢမ်း OLIVER HORGREANE) လှိုင်ဆမ်.ဂေး မၢဆ်းစပ်မားစိုတ်းပဆ်းစေးဂွၢမ်းကဆ်ဝုး-လွင်းပုဂ်းပွင် စိုဆ်းယု,ဆမ်.ကပ်ယီဆ်းပီဆ်းစေးဂွၢမ်းရှၢင်းလု.သုတ်းပဂ်းလှိုင်ပိုဆ်းပုဆ်းတု,တံး ယဝ်.။

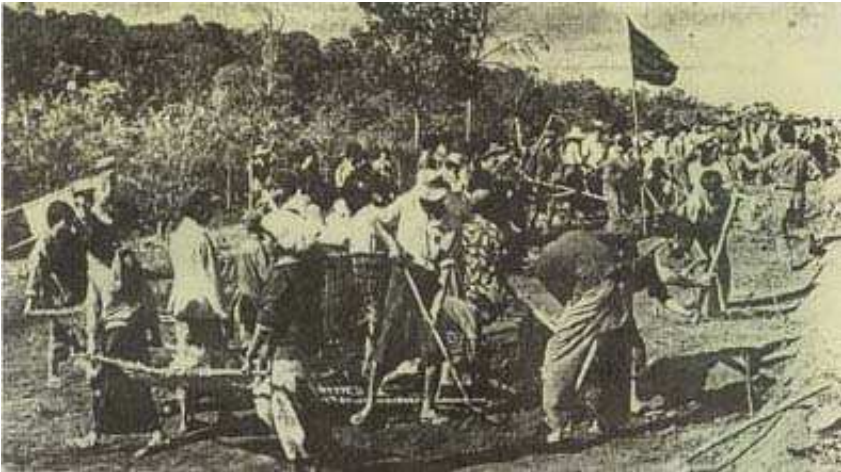
စတုရန်း ၁၉၈၈ များ လုမ်းသိုက်မၢ်ဆဲးစပ် ကပ်မံ.မိုင်းတံး စံပဆဲးဆွဲးမိုင်းသေ
ကပ်ဂူဆဲးဆွဲးမိုင်းမၢ်ဗုဆဲးမံ. ယု.ထိုဆဲးမိုင်းတံးတိုက်တိုက်စလးတေ့ၣ်ပံးဆဲးတံး
စိုက်ကပ်ၣ်မိုင်းတံးၣ်ဂိုတ်, ယံဆဲးပီဆဲးပု,လိဆဲးၣ်တံးသံးဂျာယပ်.။ ပေးတေဝုး
လံးဆဲး.ပီဆဲးလွင်းပုၣ်ပွၣ်စိုဆဲးယု,ဆဲးစတ. ဂူဆဲးမိုင်းတံးဝုးကပ်,စုး လံးဆဲးယပ်.။
ပေးတေသိုပ်,ပီဆဲးဆဲးယု,စိုဝုးစိုဝုးယုးယုးစတ. မိုင်းဆုးမၢ် တေပီဆဲးမိုင်း
ကယုတ်.ထယုးထိ သွင်စလး ပီဆဲးမိုင်းပုးဂပ်,ထိသွင်ဂျာယု,။

ဂၢၤဆၢၤစၢ်မံၤ။တုၤမံၤတုၤဝံၤတၢ်ဆၢၤဝံၤတၢ်တၢ်တၢ်သ့ၤ၊ တၢ်လိၤဆၢၤလိၤဆၢၤတံး-ထံး။

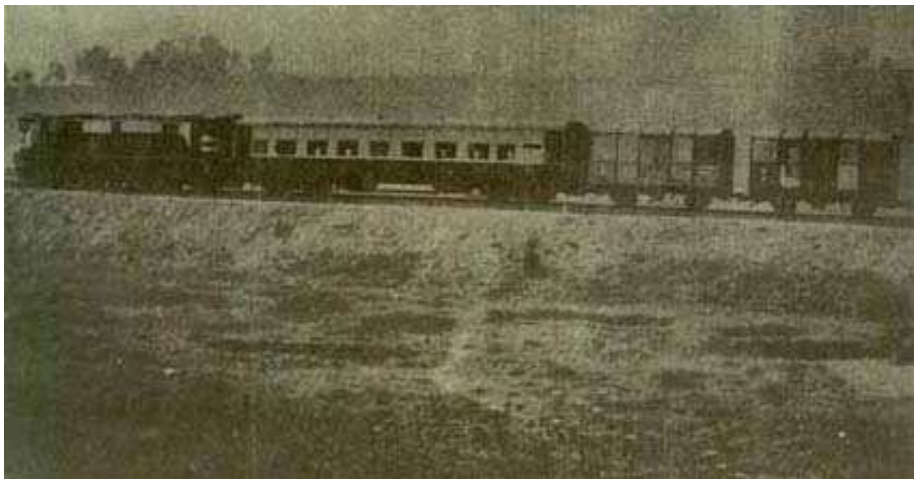

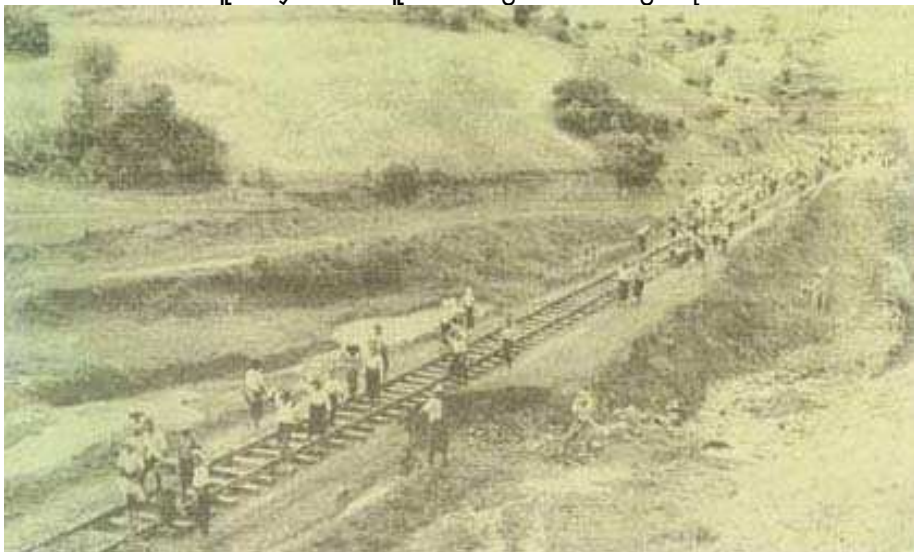
တၢင်းလူတ်.ဖှံး ဖိမရဆဲ

တၢင်းလူတ်.ဖှံးလွံဂေး,-ကွင်,ပၢဆိးယၢဝ်း **102** လၢဂ်းဆံ.နှိတ်းသၢင်း
 လူရ်းလိတ်း၊ နှိတ်းဆမ်.တၢ၊ သံလွံ၊ ငိဆိးမမ်၊ နှိတ်းယေးလးဆင်လိဆံ
 တိုက်,ရှံးလွက်းဆး နှိတ်းမိုင်းတံးယဝ်။ စတၢ,ကပ် JANUARY 6,1993မးတေး၊
 ယၢမ်းလိပ်သမ်.သိုပ်,နှိတ်းတၢင်းလူတ်.ဖှံးသူရ်လွင်,-ဆမ်.လၢင်ထီင်း။ နှိတ်းမိုင်း
 လံး/ယိင်း ကၢ,ယု **15** တေး,ထိုင် **59** ဂိဆိးမပ်းပုးငိဆိးလဝ်းဂပ်,သေလံးဂျၢ,နှိတ်း
 ကဆိဂိုင်ကၢဆိ,ဝူင်းမဆိး။ ပေးဖှံးလုတ်,ရှၢမ်းသမ်.လုးတၢမ်,ငိဆိး **3000**
 ဂျၢပ်းစိုဆိးဆိုင်။

ဇီဆိဂါဆိပုဂံးပွင်စိုဆိးယွံ,စပ်ဆံ. စိမ်.ဆါ,လီဆါ,မီးဖွဆိးလီပုဆိးတု,
 ဂူဆိးမိုင်းတံးစတ.ဆံသေ မာဆိးစပ်ပိုဆိးဇေဝ်, သူဆိးသေ,ယူ.မွဂ်းလွံ ဂးရှိုဝ်
 သေဂေးယု,ဂူဆိးမိုင်းစတ.ပံးဂျု,ရှုလူဆိးမိုင်းရှိုမ်းရှိုမ်းလိုဝ်းဆဆိ.ယူ.ထီင်းတိဂ်းတိဂ်း
 ယဝ်.။

လူတ်.ဖှံးလီဆိးဆိုင်တၢင်းကွင်,ပၢဆိး-လွံဂေး။

ရှုဆင်းလုံးပံးဂျု၊စံတူဝ်၊ ပံးရှိုတ်းသိုက်းလုဂ်၊ဗိုခ်၊ဂီတ်၊စတူဝ်ဂပ်၊လှိုင်းဆဆံ၊
ဂျေး ဆမ်လှိုဝ်မးထီင်းတိုက်းတိုက်းယပ်။ ကဆံဆံ၊လွင်၊ရှပ်းသမ်၊မီးတၢင်းတၢ၊တေ
စရှပ်းဂင်းမဆံးစဆံ။

-မို့ဆင်ဆင်,လုဂ်းကွဆ်,လိဝ်းဆံ့၊ လွင်,ရှပ်းရှပ်,ရွင်းဗၤဆင်,ပူင်ပဆ်လံးမိုဝ်းဆး၊
တၢ်စပ်ရှိုဝ်း။

ရှင်းကျေးရှင်းလီ၊ နှိုင်းဆမ်းကျေးယဉ်၊ ဆူးလိမ်ကန်ရှင်းလီမုန်းသျှ၊ လှိုင်းဆံဆံ၊
 ဆွဲးမြိုင်းတံးမီးဆမ်ဆျ၊ ဆပ်ကောဆံ၊ ပေးကမ်းလံးယပ်။ မြိုင်းလုဂ်းဆံ၊ လွင်တေ့စိုဆံး
 မြိုဆ်ဂပ်လံးရှိုပ်၊ လွင်တေ့စိုဆံးပီဆံမြိုင်းရှင်းလီတီးကန်ဂူဆံးလုမ်းဗျှ၊ တင်းလံ၊
 မုးယိမ်မုးတူလုးဆမ်၊ ရှိုပ်။

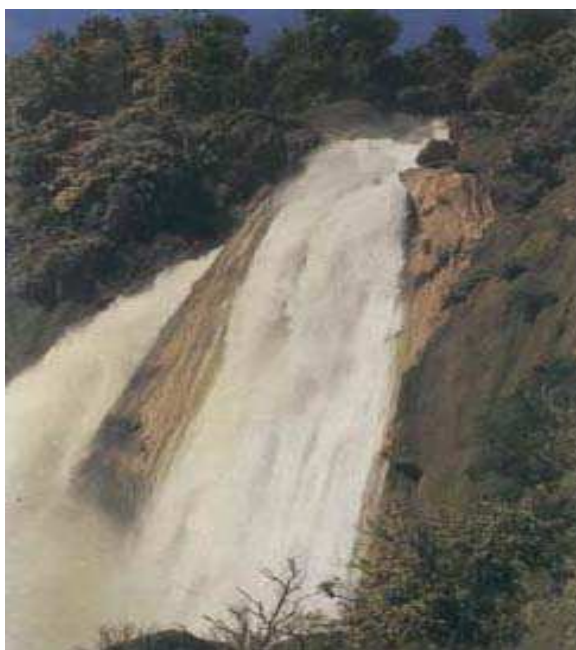
ဆမ်၊

တူဂ်း

တတ်၊

နှိုင်း

တွင်း

မြိုင်း

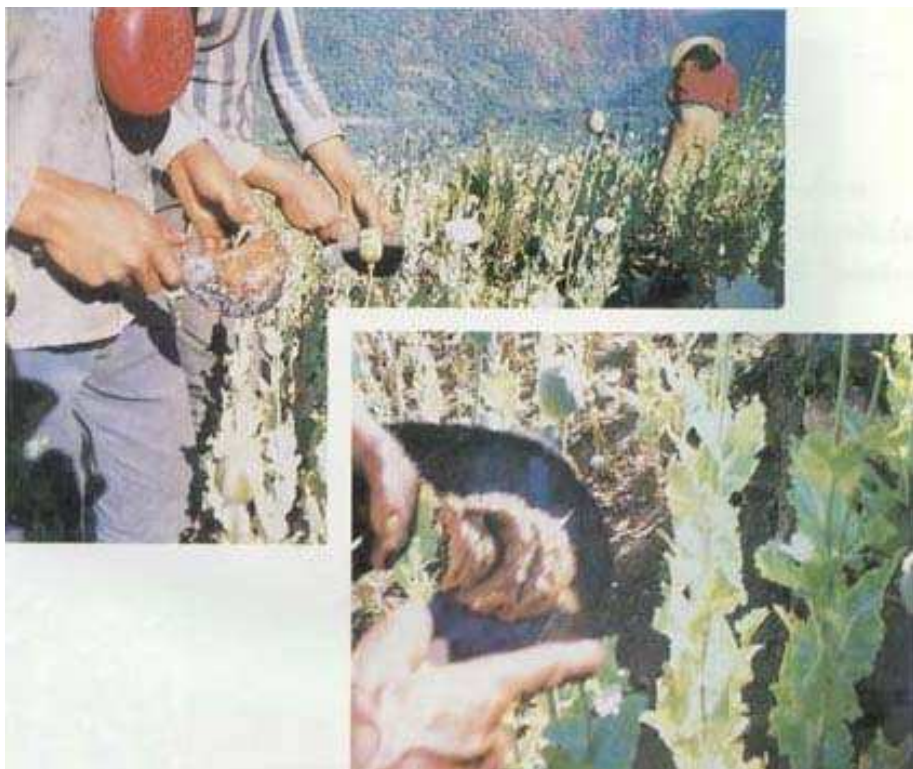
တံး

ပွတ်း

လာဆံး

တီးသုတ်းမဆ်း ဇီဆ်းဂါဆ်းပုဂ်းပွင်စိုဆ်းယှ်,ကဆ်းဝုးဆ်း ယု,ဝုးတေ့တီးရှ်းဖေဝ
ရှ်းမိုင်းလီတုဆ်းမုး၊ ယိင်းစီဆ်းရှ်းစပ်ဂွတ်းဖေဆ်းလိပ်ဂပ်,ဂျု,ထီင်းတိဂ်းတိဂ်း
ရှ်းယပ်။ ပေးပီဆ်းဆ်းလိုင်တု,တေလံး သိုပ်,သံလှ်စပ်ဂျု,ဆဆ်းစပ်သမ်.ယိင်း
စီဆ်းလံးပိုင်းကိုင်သုဆ်းယု,ဗြိဆ်း,လိပ်မုးထီင်း၊ လွင်းဂိတ်,စွင်း ပုသဆ်း,သု,သမ်
ယု၊ လဂ်.လူဆ်း၊ ဆုးရှ်းလူ၊ ပေးစမးပီးဆွင်.ဖေတ်,ဂဆ်း၊ ကဆ်းဂပ်းဂံ၊ယွဆ်း
ယု,မပ်းဂမ် မုးဆ်းဂမ်,ဖေဆ်း.ဂေးတေလင်းဂျု,ငှ်းယှ်,စဖေးတိုဆ်းမုးထီင်းရှ်း
ယပ်။ သီဆ်းတင်းတု,တေစဂးလိတ်းမဆ်းစတ.မီးသီဆ်းလိပ်ရှ်းလူပ်,ရှ်းရှ်း
ရှ်းမိုင်းတီးယု,လံးဇုဂ်,ယု,ဗြိဆ်း,ဝံးဝံးဆဆ်း.ရှ်းယပ်။

ဂူလ်းဂါး ယု၊ပေဋ်းဂျ၊လွံးထီမ်မိခ်းသိုက်းမာခ်းစပ်ကခ်တေသိုပ်၊ကပ်
 ဂူခ်းမိုင်းတံးတံ၊ထီင်းဆခ်း သေဋ်းပေးလင်းစဂးလိတ်းလံးဆံး ဂှ်းသမ်၊မီးလွင်း
 ဂှ်းဂှ်းတူင်းတခ်းဝံ၊တေ၊ထိုင်မွက်းလွံ ဂါးဂှိုပ်ယပ်၊လု၊?။

BIBLIOGRAPHY

1. *Historical Facts about the Shan State*, Department of Information, Shan State, 1986.
2. *Shanland's Grievances (in Burmese)*, Htun Myint Taunggyi, 1957.
3. *History of the Central Tais (in Shan)*, Sao Yanfah Hsenwi, (no date).
4. *Chiangmai Newsletter*, 1993.
5. *The Shan of Burma*, Chao Tzang Yawnghwe.

ဗိုလ်ချုပ်.လိက်လုံးကမ်းလုံးကင်းကိုင်

- (1) ဧရာဝတီသို့ဂိုဏ်းတိုင်းတံး
(ဂိုဏ်းတိုင်းတံးလေးဂါးခံပံးတိုင်းတိုင်းတံး) ဂွင်းဂါးခံပိုဆ်ဇော်၊
တိုင်းတံး 1986
- (2) တိုင်းတံးမီးလုံ? (သျှမ်းပျီ၊ဗေ၊လေး?) (ဗျံ၊မာဆ်း)
လင်းထုဆ်းမိဆ်းတွင်ဂီ၊ 1957
- (3) ဂိုဏ်းတံးတွင်းဂါင် (လိက်တံး)ကပ်းယဆ်းဗျံ၊သီဆ်းဝီ
- (4) ဗိုလ်ချုပ်လိက်ဂိုင်းမံ၊ (လုံးဝိုင်း) 1993
- (5) ဂွင်းတံးဆ်းတိုင်းဂွမ်းတုမ် “မာဆ်း” (လိက်ကင်းဂိတ်.)
ကပ်းကင်းယွင်ဂွမ်း 1979

SHAN STATE

MINERALS AND VEGETATION

